



MEMORIA DE ACTIVIDADES 2019

Instituto da Lingua Galega

Edita
Instituto da Lingua Galega
Universidade de Santiago de Compostela
Praza da Universidade, 4
15782 Santiago de Compostela
A Coruña

Correo electrónico: ilgsec@usc.gal
Páxina web: <http://ilg.usc.gal/>
Teléfonos
+34 8818 12815
+34 8818 12802
Fax
+34 81572770

Maquetación
Nereida Prada Piñeiro
Maquetado con software libre.

A portada foi deseñada usando imaxes de Harryarts / Freepik.com

Universidade de Santiago de Compostela, xuño de 2020

Índice

LIMIAR	5
RELACIÓN DE LIÑAS E PROXECTOS DE INVESTIGACIÓN.....	9
A. PROXECTOS PROMOVIDOS NO SEO DO ILG.....	9
1. ATLAS LINGÜÍSTICO GALEGO.....	9
2. TESOURO DO LÉXICO PATRIMONIAL GALEGO E PORTUGUÉS.....	11
3. PATRIMONIO LÉXICO DA GALLAECIA.....	12
4. VARIACIÓN E CAMBIO NOS DOMINIOS GALEGO E PORTUGUÉS NO SÉCULO XX.....	14
5. CORPUS INFORMATIZADO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (CGPA).....	15
6. ESCRITORIO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO: TEXTOS DOCUMENTAIS (EGPA-DOC), TEXTOS LITERARIOS (EGPA-LIT) (ANTES CORPUS DE TEXTOS ANTIGOS DE GALIZA, COTAGAL).....	15
7. EDICIÓN DA COLECCIÓN MONUMENTAL DO MOSTEIRO DE SANTA MARÍA DE OIA (PONTEVEDRA).....	17
8. EDICIÓN INTERPRETATIVA E INVENTARIO TOPONÍMICO DAS MEMORIAS DEL ARCEBISPADO DE SANTIAGO (1607) DO CÓENGO CARDEAL JERÓNIMO DEL HOYO.....	17
9. APROXIMACIÓN AO ESTUDO DO NOTARIADO E DAS CARACTERÍSTICAS DA SÚA PRODUCIÓN DOCUMENTAL NUNHA COMARCA DA GALICIA MEDIEVAL: A TERRA DE CALDELAS (COLECCIÓN DO MOSTEIRO DE MONTEDERRAMO).....	18
10. DICIONARIO DOS APELIDOS GALEGOS.....	18
11. INVENTARIO TOPONÍMICO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (ITGPA).....	19
12. ARQUIVO DO GALEGO ORAL.....	20
13. CORPUS ORAL INFORMATIZADO DA LINGUA GALEGA (CORILGA).....	21
14. CORPUS DE TEXTOS GALEGOS ESCRITOS POR ESTUDANTES NO ÁMBITO ACADÉMICO (CORTEGAL).....	21
15. GRAMÁTICA DA LINGUA GALEGA (RAG).....	22
16. INTEROPERABILIDADE DE RECURSOS E PRODUCIÓN AUTOMÁTICA DE LINGUAXE NATURAL.....	23
17. A LINGUA DA XENTE NOVA: COMPETENCIA, CAMBIO LINGÜÍSTICO, ACTITUDES E MUDA DE LINGUA.....	25
18. FERRAMENTA ON-LINE PARA EXPERIMENTACIÓN PERCEPTIVA (FOLERPA).....	26
19. PLATAFORMA DE DOCUMENTACIÓN E ANÁLISE DE DATOS DIALECTAIS PERCEPTIVOS.....	26
B. PROXECTOS PROMOVIDOS POR OUTRAS INSTITUCIÓNSEN.....	28
CONSULTAS DA PÁGINA WEB DO CENTRO.....	31
ORGANIZACIÓN DE CURSOS, CONFERENCIAS E ENCONTROS LINGÜÍSTICOS.....	33
A. SEMINARIO REFLEXIVIDADE SOCIOLINGÜÍSTICA: CONCEPCIÓNS E CAMBIOS SOCIOCULTURAIS.....	33
B. LATEX PARA LINGÜISTAS.....	34

C. CURSO: SOCIOLINGÜÍSTICA CUANTITATIVA: PRESUPOSTOS TEÓRICOS E ANÁLISE DE DATOS NO PROGRAMA GOLDVARB.....	35
D. XXXII CURSO DE LINGUA E CULTURA GALEGAS “GALEGO SEN FRONTEIRAS”.....	36
E. SIMPOSIO ILG 2019: LINGUA, PATRIMONIO E COÑECEMENTO TRADICIONAL.....	37
F. ENCONTROS “QUE ANDAMOS TRAMANDO”.....	39
G. I SEMINÁRIO INTERNACIONAL DE ESTUDOS LINGÜÍSTICOS. GALEGO E PORTUGUÊS: O PASSADO PRESENTE.....	40
A ACTIVIDADE DO PERSOAL INVESTIGADOR.....	41
A. CONFERENCIAS E COMUNICACIÓN EN CONGRESOS E ENCONTROS CIENTÍFICOS.....	41
B. CURSOS E SEMINARIOS.....	46
C. COMITÉS CIENTÍFICOS E DE REDACCIÓN DE REVISTAS E COLECCIÓN.....	48
D. PUBLICACIÓN E RECURSOS DIXITAIS.....	52
PUBLICACIÓN DO ILG OU DERIVADAS DE ENCONTROS ORGANIZADOS POLO ILG.....	52
RECURSOS DIXITAIS.....	53
PUBLICACIÓN DO PERSOAL DO ILG.....	54
E. TESES EN CURSO DIRIXIDAS POR MEMBROS DO ILG.....	60
F. TESES DEFENDIDAS.....	61
G. TESES DE LICENCIATURA DEFENDIDAS.....	61
H. ESTADÍAS EN CENTROS DE INVESTIGACIÓN.....	61
I. COMUNICACIÓNES PRESENTADAS NO ILG.....	61
J. VISITAS DE INVESTIGACIÓN.....	62
K. PARTICIPACIÓN NA ORGANIZACIÓN DE ENCONTROS CIENTÍFICOS.....	62
L. ACTIVIDADES RELACIONADAS CO ENSINO MEDIO.....	64
M. ACTIVIDADES E PUBLICACIÓN DE CARÁCTER DIVULGATIVO.....	65
N. CONTRATOS PREDOUTORAIS.....	66
O. PARTICIPACIÓN EN REDES E GRUPOS DE INVESTIGACIÓN DO PERSOAL INVESTIGADOR VINCULADO.....	66
CONVENIOS, CONTRATOS E CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL.....	67
A. CONVENIOS E CONTRATOS.....	67
B. CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL: ORGANIZACIÓN SOCIAIS, ACADÉMICAS ETC.	67
RESUMO ECONÓMICO 2019.....	71
RELACIÓN DE RECURSOS DO ILG.....	73
PERSOAL	75

Limiari

Cumprindo co establecido na normativa que regula o funcionamento e a acción do Instituto da Lingua Galega, nomeadamente no seu regulamento de réxime interno e mais nos Estatutos da Universidade de Santiago de Compostela, presentamos perante o Consello de Goberno da Universidade a memoria das actividades desenvolvidas polo Instituto durante o ano 2019 para a súa aprobación. Esta memoria foi aprobada polo Consello Científico do Instituto na reunión celebrada o pasado 12 de marzo de 2020 e presentada á súa Xunta de Goberno, que acordou ratificala por unanimidade na reunión celebrada o día 17 de xuño de 2020. Este acto, ademais de obedecer a unha obriga normativa, cumpre tamén a obriga de transparencia necesaria nun centro de investigación que é financiado fundamentalmente con fondos públicos e responde asemade á nosa vontade de dar conta pública do traballo realizado.

No ano 2019, dentro do proceso de reformulación dos institutos de investigación da USC, completouse a transición do Instituto da Lingua Galega, coa formalización do novo censo e a elección dos novos órganos de goberno do instituto. Nese proceso, produciuse a nova adscrición da totalidade dos membros investigadores anteriores, así como a incorporación de dúas novas investigadoras pertencentes ás áreas de Filoloxía Alemá e de Filoloxía Italiana.

Neste ano puxéronse a disposición pública dous novos recursos do ILG: *LEDIGAL. Variación sociolingüística no léxico disponible do galego* (<http://ilg.usc.gal/ledigal/>) e *Patrimonio léxico da Gallaecia* (<http://ilg.usc.gal/plg/>). Este último presenta os resultados parciais dun proxecto en desenvolvemento no que participan tamén a Universidade do Porto e o Centro de Estudos em Letras da Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro. Este é un subproxecto do proxecto *GEOARPAD Patrimonio cultural da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal: valoración e innovación*, financiado a través do programa EP – INTERREG V-A España - Portugal (POCTEP) e, na súa continuación, mediante un convenio coa Xunta de Galicia. Este proxecto forma parte dun eixo de actuación que se vén fomentando nos últimos anos, que é a colaboración con equipos e universidades portuguesas e brasileiras. Nesta liña destaca o *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*, coordinado por Rosario Álvarez e no que participan 21 universidades de Brasil e 3 de Portugal, e que continúa a desenvolverse actualmente, así como o *Corpus informatizado galego-portugués antiguo*, dirixido por Xavier Varela e no que participa tamén persoal investigador de universidades portuguesas e brasileiras.

Ademais dos proxectos mencionados, continúan a desenvolverse outros que xa foran tamén iniciados en anos anteriores. Entre eles están algúns de longa duración e de longo alcance, como é o caso do *Atlas Lingüístico Galego* (ALGa), que está en conexión con proxectos internacionais como o *Atlas Linguistique Roman* (ALiR) e o *Atlas Linguarum Europae* (ALE). Nesta anualidade quedou preparado para a súa publicación o volume VII, dedicado ao léxico relativo ao ser humano. Outros proxectos procedentes de anos anteriores están en fase de finalización, prevista para o ano 2020, como son o *Arquivo do galego oral* (AGO), o *Corpus Oral Informatizado da Lingua Galega* (CORILGA) e mais a *Ferramenta on-line para experimentación perceptiva* (FOLERPA). O corpus CORILGA, unha vez rematado, pasará a ser un recurso utilizable de maneira aberta e pública, mentres que o AGO e FOLERPA, recursos xa consultables en abierto, engadirán novas funcionalidades ás xa existentes. Por outra parte, ampliarónse algunas liñas de investigación e abríronse outras referentes a aspectos

sociolingüísticos da Galicia actual, como cambio lingüístico, actitudes e muda de lingua na xente nova. Cómpre salientar, neste sentido, a investigación sobre cambio lingüístico, que conta cun novo proxecto financiado a través do Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades, *Variación e cambio nos dominios galego e portugués no século XX*, dirixido por Xulio Sousa. Outro aspecto que merece destacarse neste sentido é o traballo sobre a competencia lingüística do alumnado de educación secundaria e de bacharelato, que en parte están financiados polo Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades a través da Agencia Estatal de Investigación e en parte por medio do convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia.

Tamén son de salientar os resultados da incorporación das dúas novas investigadoras, María José Domínguez Vázquez e María Teresa Sanmarco Bande, que abren novas perspectivas no referente á lexicografía multilingüe e asemade reforzan a investigación interdisciplinaria relacionada coas TIC e coa lingüística computacional, como se pode comprobar nos resultados do proxecto *Interoperabilidade de recursos e producción automática de linguaxe natural*. Esta perspectiva de colaboración con áreas tecnolóxicas xa viña estando presente en anos anteriores, e entre os resultados do ano 2019 poden encontrarse tamén diferentes contribucións relacionadas co proxecto *Inventario toponímico galego-portugués antiguo*, como traballos en colaboración con investigadores do CITIUS ou a codirección de TFG presentados na Escola Técnica Superior de Enxeñería. Tamén continúa a colaboración co grupo de Tecnoloxías Multimedia da Universidade de Vigo no proxecto CORILGA.

Con estas actuacións pretendemos avanzar na racionalización e na priorización das liñas de investigación desenvolvidas no ILG. Pretendemos así avanzar na optimización dos recursos humanos e materiais de que dispoñemos, mais sobre todo facer que o traballo deste Instituto, ademais de contribuír a situar a investigación en lingüística galega no nivel internacional, como vén facendo nos últimos anos, sirva tamén de maneira significativa ao coñecemento da realidade lingüística de Galicia e á comprensión dos procesos envolvidos nela. Desta maneira o ILG poderá contribuír de maneira máis eficaz ao desenvolvemento de estratexias de planificación lingüística e de novas aplicacións.

Os resultados da investigación levada a cabo no centro foron presentados en congresos e reunións tanto de ámbito español coma internacional, así como a través dun número importante de publicacións en revistas especializadas e en libros de editoras galegas e internacionais, como Routledge, Brill, John Benjamins, Oxford University Press, De Gruyter ou Iberoamericana / Vervuert. Tamén se publicou o número 11 de *Estudos de Lingüística Galega*, revista editada polo ILG e que constitúe unha plataforma de intercambio científico co mundo da lingüística, nomeadamente coa lingüística lusófona e hispánica. Ademais, durante o pasado ano presentáronse catro teses de doutoramento dirixidas por membros do ILG, dentro das disciplinas de análise do discurso, sociolingüística, semántica e mais variación e cambio lingüístico. Un número importante de traballos de tese continúa en proceso de elaboración.

O ILG coorganizou o *I Seminário Internacional de Estudos Linguísticos. Galego e português: o passado presente*, que se celebrou entre o 5 e o 7 de xuño na Universidade Federal Fluminense en Niterói (Brasil), como parte da intensa colaboración académica con universidades brasileiras que se vén mantendo nos últimos anos. Por outra parte, celebrouse o Simposio do ILG correspondente a 2019, titulado *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional* e que reuniu investigadoras e investigadores de universidades e centros de investigación de Portugal e Galicia. Neste simposio participou ademais profesorado de ensino primario e secundario de Galicia, que presentou iniciativas relacionadas co patrimonio lingüístico e cultural levadas a cabo nos seus centros, nalgúns casos a través do Plan Proxecta da Xunta de Galicia no que participa o ILG. Isto permitiu un intercambio entre a investigación universitaria e o traballo de base realizado con

alumnado infantil e xuvenil, que se revelou moi produtivo. O ILG tamén organizou, xunto coa Real Academia Galega, a 32^a edición do Curso de verán “Galego sen fronteiras” de lingua e cultura galegas, que contou coa participación de 70 estudiantes procedentes de 20 países diferentes.

Celebráronse, coma en anos anteriores, seminarios, cursos e conferencias sobre temas lingüísticos abertos a toda a comunidade universitaria, a cargo de investigadoras e investigadores procedentes de universidades americanas, como a Univ. Federal do Ceará, Univ. Federal do Pará, Univ. de São Paulo, Univ. Autónoma Metropolitana (México), Univ. de la República (Uruguai), Univ. of Wisconsin-Madison, e europeas, como as Univ. de Zürich, Rennes 2, Sheffield, Leipzig, Tromsø (Noruega), País Vasco, Pompeu Fabra e Rovira i Virgili. Durante o pasado ano realizaron tamén estadías de investigación no ILG, como xa vén sendo habitual, investigadoras e investigadores de universidades brasileiras (Marilucia Barros de Oliveira, da Universidade Federal do Pará; Márluce Coan, da Universidade Federal do Ceará; Valéria Gil Condé, da Universidade de São Paulo; Carlos Eduardo Deoclécio, da Universidade Federal Fluminense), de Uruguai (Juan Manuel Fustes, da Universidad de la República), norteamericanas (Javier Rivas, da University of Colorado Boulder) e europeas (Paul O'Neill, da University of Sheffield e Facundo Reyna, da Christian Albrecht Universität zu Kiel).

Estes son algúns destaques do traballo levado a cabo durante o ano 2019, froito do esforzo e do alento tanto do persoal contratado e do persoal en formación coma do persoal investigador que participou nestes proxectos. Mais estes resultados foron posibles tamén grazas á colaboración con grupos e persoal investigador doutras áreas da Universidade de Santiago de Compostela e doutras universidades, que nos permitiron avanzar no camiño da interdisciplinariedade e da construcción de sinerxías, que é un dos obxectivos que nos vimos marcando nos últimos anos. É obrigado tamén recoñecer e agradecer o apoio continuado de toda a Universidade de Santiago de Compostela, así como doutras institucións, nomeadamente a Secretaría Xeral de Política Lingüística e a Xunta de Galicia, a Real Academia Galega, o Consello da Cultura Galega, a Fundación Barrié, a Deputación da Coruña e a Fundación Rosalía de Castro, entre outras. O seu alento constante e a súa axuda permitíronos obter estes resultados, anímannos a continuar a aprender e a mellorar, danno azos para afrontar os retos que se nos presentan e, a pesar das dificultades do momento presente, permítennos mirar para o futuro con esperanza e confianza.

Xosé Luís Regueira Fernández
Director

Relación de liñas e proxectos de investigación

A. PROXECTOS PROMOVIDOS NO SEO DO ILG

1. ATLAS LINGÜÍSTICO GALEGO

IP: Francisco Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: Rosario Álvarez, Manuel González González, Xulio Sousa, Francisco Dubert García, Carme Hermida Gulías, Antón Santamarina, José Manuel Dopazo Entenza, Lucía Doval Iglesias, Raquel Vila-Amado

INFORMÁTICA: César Osorio Peláez, Miguel Anxo Solla Portela

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/atlas-linguistico-galego-alga>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/indices/>

9

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

O equipo encargado do devandito proxecto desenvolveu as seguintes actividades en 2019:

1. Finalización do transvasamento dos datos do volume VIII Agricultura (I) ao novo sistema informático do ALGa. Así mesmo, realizáronse os últimos 40 mapas e lendas correspondentes a este volume. Actualmente atopámonos nunha segunda fase de revisión de lendas e mapas correspondentes a A terra e o cultivo e A preparación da terra. Ademais, continuamos revisando toda a información introducida na base de datos nos 167 puntos de enquisa.
2. Realización de 69 mapas sobre aves correspondentes ao volume sobre fauna.
3. Revisión, actualización e depuración da base de datos do proxecto co fin de preparar a información que se utilizará nos volumes en edición. Realizáronse as seguintes accións:
 - Adaptación da aplicación de consulta da base de datos á nova versión do programa.
 - Corrección e modificación do mapa base que se emprega no volume VII.
4. Actualización e revisión da base de datos da aplicación Índices do Atlas Lingüístico Galego. Revisáronse os datos correspondentes ao volume VI e iniciouse a incorporación de novas entradas con símbolos fonéticos (volumes I e III) no sistema UNICODE. Tamén se comezou coa incorporación dos datos correspondentes aos índices do volume VII.

5. Mantemento e actualización da páxina web do proxecto do Atlas Lingüístico Galego.
6. Revisión e maquetación final do volume VII, que xa está finalizado e listo para a impresión. O novo volume aparecerá en 2020.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Álvarez, Rosario (2019): “Continuidade e diverxencia: tensión xeolingüística na fachada atlántica da Península Ibérica”, *I Seminário Internacional de estudos linguísticos: Galego e Português, o passado presente*. Niterói-RJ, 5-7 de xuño de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *Unha ponte de palabras. Variación léxica e historia cultural*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador-BA, 27 de marzo de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *Afinidade e diverxencia na fachada atlántica da península ibérica. Galego e portugués*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador-BA, 28 de marzo de 2019.
- Álvarez, Rosario / Henrique Monteagudo (2019): Minicurso, “Dialectoloxía histórica do galego”, *I Seminário Internacional de estudos linguísticos: Galego e Português, o passado presente*. Niterói-RJ, 5-7 de xuño de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *O acervo das variantes xeolectais. Proposta metodolóxica para o seu arquivo*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador-BA, 24 de setembro de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *Galego e portugués. Unha ollada xeolingüística sobre a fachada atlántica*. Universidade do Estado da Bahia (Campus I – Salvador). Salvador-BA, 25 de setembro de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *Variación léxica e historia cultural*. Universidade do Estado da Bahia (Campus I – Salvador). Salvador-BA, 2 de outubro de 2019.
- Dubert García, Francisco (2019): “A segmentación do continuum xeolingüístico no noroeste da Península Ibérica”. En Lurdes de Castro Moutinho / Rosa Lídia Coimbra / Elisa Fernández Rei / Xulio Sousa / Alberto Gómez Bautista (eds.), *Estudos en variação lingüística nas línguas románicas*. UA Editora / Universidade de Aveiro / Serviços de Biblioteca, Informação Documental e Museología, 15-39.
- Dubert García, Francisco / Xulio Sousa (2019): “Internal and external language borders in the Galician domain”, *International Conference on Language Variation in Europe (ICLaVE) 10*, Leeuwarden/Ljouwert, Holanda, 26-28 xuño de 2019.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “O litoral galego e o seu patrimonio léxico”. Limiar en Paco Rivas, *De Ribadeo ao Barqueiro. Navegando a son de costa* [Ferrol]: Embora, 2019, 9-21.
- González González, Manuel (2019): “Distinta suerte de los fenómenos dialectales en el establecimiento de la norma de la lengua gallega”. En *Diversidad: vocablos y voces de las variantes lingüísticas. II Congreso Internacional de Dialectología de Euskaltzaindia*. Bilbao, Euskaltzaindia (Real Academia de la Lengua Vasca), 13-15 de marzo de 2019.
- Sousa, Xulio (2019): “La investigación geolingüística en Galicia: retos y proyectos”. En *Diversidad: vocablos y voces de las variantes lingüísticas. II Congreso Internacional de Dialectología de Euskaltzaindia*. Bilbao, Euskaltzaindia (Real Academia de la Lengua Vasca), 13-15 de marzo de 2019.

- Sousa, Xulio (2019): “Geonomastics on the web: visualizing surname distributions in a regional space”, *Voprosy onomastiki* 16(3), 212-223.

2. TESOURO DO LÉXICO PATRIMONIAL GALEGO E PORTUGUÉS

IP: Rosario Álvarez Blanco, María Álvarez de la Granja

EQUIPO INVESTIGADOR: Ernesto X. González Seoane, Marta Negro Romero, Xulio Sousa, Eduardo Louredo Rodríguez.

COLABORADORES: Carlos Rogério Silva, David Rodríguez Lorenzo, Ignacio Vázquez Diéguez, Irma Silva Hervella, José Barbosa Machado, José Carlos Rocha Júnior, José Manuel Dopazo Entenza, Maria Joana Gomes, Mariana Fernandes Barbosa, Noelia García Díaz, Paula Filipa Silva, Reyes Rodríguez Rodríguez, Xandra Santos Palmou.

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal, Miguel Anxo Solla Portela, José Manuel Vázquez Vázquez

OUTRAS ENTIDADES PARTICIPANTES: A relación de membros e universidades participantes, en Galicia, Portugal e Brasil, figuran en <http://ilg.usc.gal/Tesouro/gl/equipo.html>

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/tesouro-do-lexico-patrimonial-galego-e-portugués>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/Tesouro/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

1. Neste ano rematouse o proceso de preparación e incorporación á base de datos dun total de 37 obras, que engaden a suma de 39160 rexistros. A distribución xeográfica é a seguinte: 2 do Brasil (Souza 2008 e Souza 2014, ambas de Minas Gerais), 15 de Portugal (AlvesM 2008_2010, Azevedo 1864ca, BarrosV_2006, Cerqueira 1945, Dias/Tender 2005, Domingos 2004, Fernandes I 2001, Guerreiro 1982, MacedoD 1938, MartinsV 1978, MPS 2006, Pascoal 2010, PintoC 1982, Sá 1982, SousaS et al. 2019) e 20 de Galicia (Ares 2002, Castelao et al. 2012, CIFP M. Antonio 2018, Dopazo 2013, Fernández/Rodríguez 1973, Fraguas 1931, IES Daviña Rey, IES de Carral 2018, Lama 2018, LorenzoF 1929, LorenzoF 1943, Reigada 2008, Reigada 2014, Reigada 2017, Ríos 1977, Ríos 1983, Rivadulla 2018, Santos 2003, Uttaris 2013, Uttaris 2013b).
2. Fíxose un esforzo considerable na incorporación de datos do N de Portugal, co ánimo de servir de base para outros proxectos, nomeadamente o de *Patrimonio Léxico da Gallaecia*. Contouse para iso coa colaboración inestimable de investigadores de lingua portuguesa, sobre todo os parceiros da UTAD e do CLUP, mais grande parte do labor foi assumido no ILG. En total, as 15 obras portuguesas deron un total de 28327 rexistros, o 72,34% do total incorporado neste ano.
3. Consonte a programación, atendeuse tamén á cultura mariñeira, co envorcadío da nomenclatura da fauna e flora marítimas de Galicia e outras obras da costa galega (Ríos 1977, Ríos 1983, Dopazo 2013, Ares 2002, Santos 2003, Ribadulla 2018, Fernández/Rodríguez 1973); á incorporación de datos recolleitos no S de Galicia, na proximidade da raia portuguesa (LorenzoF 1929, LorenzoF 1943, Lama 2018, Reigada 2008, Reigada 2014, Reigada 2017); e ás falas do límite oriental, en territorio leonés (Castelao et al. 2012, Uttaris 2013, Uttaris 2013b). Tamén se incorporaron datos procedentes do proxecto *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, recollidos no ámbito educativo (CIFP M. Antonio 2018, IES de Carral 2018, IES Daviña Rey)

e en lembranza do autor homenaxeado no Día das Letras Galegas (Fragas 1931). Están en fase de revisión outras obras que en 2020 achegarán un número importante de rexistros sobre xogos populares en Galicia e léxico marítimo en Portugal, incluíndo os arquipélagos.

4. Actualizouse e incrementouse o inventario de fontes de léxico patrimonial con referencia xeográfica, sobre todo coa busca sistemática de contribucións no sur da Gallaecia, en territorio portugués.
5. A base de datos convxunta está en revisión constante, tanto nos aspectos de lematización (lema e categoría gramatical) coma nos de clasificación semántica. Este labor corresponde ao ILG (IP e equipo directos do proxecto).
6. No marco do programa Mestrado Erasmus Mundus en Lexicografía, recibimos en prácticas os estudantes José Carlos Ximenes Rocha Júnior e Mariana Fernandes Barbosa, que colaboraron asemade neste proxecto e no de Patrimonio Léxico da Gallaecia.
7. Antes de rematar 2019 trmitouse a renovación do convenio de colaboración coa Universidade Federal do Mato Grosso do Sul para dar continuidade á parcería neste proxecto.

CONTRIBUCIÓNDS DERIVADAS

- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *O acervo das variantes xeoléctais. Proposta metodolóxica para o seu arquivo*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador-BA, 24 de setembro de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *Variación léxica e historia cultural*. Universidade do Estado da Bahia (Campus I – Salvador). Salvador-BA, 2 de outubro de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, Unha ponte de palabras. *Variación léxica e historia cultural*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador-BA, 27 de marzo de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada. *Palabras peregrinas polo Camiño francés a Compostela? Nomes de xogos*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador-BA, 1 de outubro de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Seminario para investigadores (convidada). *O Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués. Concepción, metodoloxía, obxectivos e utilidades*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador-BA, 28 de marzo de 2019/ 23-25 de setembro de 2019.

3. PATRIMONIO LÉXICO DA GALLAECIA

IP: Rosario Álvarez Blanco, María Álvarez de la Granja

EQUIPO INVESTIGADOR: Marta Negro Romero, Ernesto X. González Seoane, Xulio Sousa, Noelia García Díaz, David Rodríguez Lorenzo, Irma Silva Hervella

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal, Miguel Anxo Solla Portela, José Manuel Vázquez Vázquez, Enxenio, Artenova

OUTRAS ENTIDADES PARTICIPANTES: Centro de Linguística da Universidade do Porto, Centro de Estudos em Letras da Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro

FINANCIAMENTO: Programa INTERREG V-A España - Portugal (POCTEP) (0358_GEOAPARD_1_E-4). PO FEDER Galicia 2014-2020 “Unha maneira de facer Europa”.

PÁGINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/patrimonio-lexico-da-gallaecia>

RECURSO DIXITAL: <https://ilg.usc.gal/plg/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

1. Mellora do sistema para vincular xeosinónimos e establecer conceptos. A nova aplicación, ademais das funcionalidades anteriores, permite realizar buscas a través das palabras das definicións, realizar filtrado por obras, mostrar a categoría gramatical do lema e habilitar a ordenación por cada unha das columnas na táboa de resultados.
2. Establecemento dunha aplicación para a vinculación dos lemarios galego e portugués de cara a permitir a súa representación cartográfica conxunta.
3. Establecemento dunha aplicación para a tradución dos conceptos galegos ao portugués.
4. Vinculación de lemas para 150 conceptos pertencentes a 8 campos temáticos, usando as novas aplicacións.
5. Deseño e elaboración da ferramenta *Patrimonio léxico da Gallaecia* para a visualización da xeosinonimia (<https://ilg.usc.gal/plg/mapa/>).
6. Deseño dunha páxina web que contén a ferramenta anterior e toda a información vinculada (equipo, funcionamento do recurso, resultados etc.) (<https://ilg.usc.gal/plg/>)
7. Enriquecemento da base léxica da que se extraen os datos para o establecemento de conceptos, especialmente con obras galegas e do Norte de Portugal (vid. o proxecto 2, *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*).
8. Participación nunha nova convocatoria do Plan Proxecta da Xunta de Galicia, co proxecto *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*. No curso 2018-2019 participaron 7 centros galegos e estendeuse o programa de modo experimental a un centro do norte de Portugal (https://ilg.usc.gal/PaLeGa/?page_id=68).

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Álvarez, Rosario (dir.), María Álvarez de la Granja (dir.), Ernesto González Seoane, Marta Negro Romero, Xulio Sousa: *Patrimonio léxico da Gallaecia*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <<https://ilg.usc.gal/plg/>>.
- Álvarez, Rosario (2019): “*Patrimonio léxico da Gallaecia (PLG)*: xeolingüística, diacronía e estandarización”, *Simposio ILG 2019: Lingua patrimonio e coñecemento tradicional*, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.
- Álvarez de la Granja, María (2019): “Un novo recurso para o coñecemento do vocabulario dialectal: Patrimonio léxico da Gallaecia”, *Simposio ILG 2019: Lingua patrimonio e coñecemento tradicional*, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.
- Álvarez de la Granja, María (2019): “La conceptualización del amanecer y del anochecer en gallego y portugués”, *Congreso Internacional EUROPHRAS 2019. Modelos productivos en Fraseología*, Santiago de Compostela, 24-25 de xanero de 2019.

- Barbosa Machado, José / Marta Negro Romero (2019): “Língua, patrimonio e conhecimento tradicional”, *Encontro Científico e Apresentação de Resultados: O caminho Português interior de Santiago de Compostela*, Vila Real (Portugal), Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro, 10 de xaneiro de 2019.
- García Díaz, Noelia / Irma Silva Hervella (2019): “Hai moito peixe no mar: as denominación da sardiña pequena en Galicia e Portugal”, *Simposio ILG 2019: Lingua patrimonio e coñecemento tradicional*, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.
- Negro Romero, Marta / Sónia Valente Rodrigues (2019): “Traballar con léxico nas aulas: o programa Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional”, *Simposio ILG 2019: Lingua patrimonio e coñecemento tradicional*, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.
- Rodríguez Lorenzo, David (2019): “Distribución espacial de variantes do léxico da agricultura no proxecto PLG”, *Simposio ILG 2019: Lingua patrimonio e coñecemento tradicional*, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.
- Santos Palmou, Xandra / Marta Negro Romero / Sandra Pereira (2019): “A língua da raia galaico-portuguesa”, *XXXIX Congreso de la Sociedad de Hispanistas Franceses: Fronteras en el mundo ibérico e iberoamericano*, Pau (Francia), 5-7 de xuño de 2019.
- Sousa, Xulio (2019): “Métodos de documentación lingüística e léxico tradicional: á procura de palabras esquecidas”, *Simposio ILG 2019: Lingua patrimonio e coñecemento tradicional*, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.

4. VARIACIÓN E CAMBIO NOS DOMINIOS GALEGO E PORTUGUÉS NO SÉCULO XX

IP: Xulio Sousa

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco Dubert, Aquilino S. Alonso Núñez.

OUTRAS ENTIDADES PARTICIPANTES: CSIC

FINANCIAMENTO: FEDER/Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades – Agencia Estatal de investigación / Proxecto PGC2018-095077-B-C44.

PÁGINA WEB: http://ilg.usc.gal/gl/proyectos/VARCAM_GP

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

- Introducción de datos de puntos de Asturias, León e Zamora.
- Clasificación dos materiais correspondentes ás localidades do dominio galego
- Análise de variables léxicas e morfosintácticas (publicacións derivadas)

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Negro Romero, Marta / Xulio Sousa (2019): “Áreas léxicas e dominios lingüísticos no noroeste da península ibérica”, *Madrygal. Revista de Estudios Gallegos* 22, 223-239. <<https://doi.org/10.5209/madr.66861>>.
- Sousa, Xulio (2019): “From field notebooks to the computer screen: the digital edition of the Atlas Lingüístico de la Península Ibérica”, *Nouveaux regards sur la variation dialectale. Colloque international*. Sobenne Université. París. 21-23 de novembro de 2019.

- Sousa, Xulio (2019): “Métodos de documentación lingüística e léxico tradicional: á procura de palabras esquecidas”, *Simposio ILG 2019: Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*. Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.

5. CORPUS INFORMATIZADO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (CGPA)

IP: Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: Ricardo Pichel Góterrez, Xosé Carracedo Fraga, José António Souto Cabo, María Francisca Xavier, Rosário Ferreira, Charlotte Galves, Leonardo Lennertz Marcotúlio, Juan Carrasco González

OUTRAS ENTIDADES PARTICIPANTES: Centro de Linguística da Universidade Nova de Lisboa / Universidade de Extremadura / Universidade de Coimbra / Universidade Federal do Rio de Janeiro

RECURSO DIXITAL: <https://ilg.usc.es/tmilg/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

O foco do traballo foi a realización dunha nova codificación filolóxica e diplomática da documentación da Terra de Caldelas (norleste de Ourense) desde a que abordar o estudo sistemático da scripta e do contexto socioprofesional dos notarios e scriptores desa área ourensá. Foron sometidas ao procesamento as coleccións de Montederramo (edición de R. Lorenzo coa colaboración de Maka Pérez [2016]), de Xunqueira de Espadanedo (edición de Ana Gordín e Luisa Peña [2018]) e de Sobrado de Trives (edición de Antonio Martínez Sáez [1986]).

6. ESCRITORIO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO: TEXTOS DOCUMENTAIS (EGPA-DOC), TEXTOS LITERARIOS (EGPA-LIT) (ANTES CORPUS DE TEXTOS ANTIGOS DE GALIZA,COTAGAL)

IP: Ricardo Pichel Góterrez, Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: Pedro Dono López, Miguel García-Fernández, Ramón Mariño Paz, Camilo Fernández Cortizo.

INFORMÁTICA: Ricardo Pichel

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: Proxecto HERES (dir. Ricardo Pichel, Univ. Alcalá), Proxecto CHARTA 3.0 (dir. Ricardo Pichel, Univ. Alcalá), Biblioteca Dixital da Galicia Medieval (dir. Xavier Varela Barreiro), Xelmírez (dir. Xavier Varela Barreiro), Corpus Informatizado Galego-Portugués Antigo (dir. Xavier Varela Barreiro), Red Internacional CHARTA (coord. Belén Almeida Cabrejas, Univ. Alcalá)

FINANCIAMENTO: Proxecto Atracción de Talento da Comunidade de Madrid (Mod. 1)

PÁGINA WEB: <https://ilg.usc.es/gl/proxectos/corpus-de-textos-antigos-de-galicia-cotagal>

RECURSO DIXITAL: www.cotagal.org

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

Por unha parte, iniciáronse os traballos informáticos para a migración do corpus COTAGAL, até agora local e de acceso restrinxido, a unha nova estación de traballo e plataforma de consulta, de acceso libre en liña, denominada EGPA (*Escriptorio Galego-Portugués Antigo*). Por outra parte, separáronse os textos documentais (EGPA-doc) dos literarios (EGPA-lit) para un tratamento informático distinto en dúas plataformas web diferenciadas: no primeiro caso dentro do sistema TEITOK (<http://www.teitok.org/>); no segundo con base na plataforma da BiDTEA (Biblioteca Digital de Textos del Español Antiguo: <http://www.hispanicseminary.org/textconce-es.htm>) e do OSTA (Old Spanish Textual Archive) do equipo do HSMS (Hispanic Seminary of Medieval Studies).

Polo que respecta ao arreplantamento textual do EGPA, no que respecta ao corpus documental, continuouse os traballos de transcripción, revisión e reedición da colección diplomática íntegra correspondente á tese de doutoramento de Margot Spener (publicada parcialmente como Documentos antiguos de Galicia, 1934). Canto ao corpus literario, continuouse os labores de transcripción, etiquetado e presentación crítica das traducións galegas da *General estoria* (RBE ms. O.I.1) e da *Estoria de España* (BUSal 2497), da *Crónica de 1404* (HSA B.2278, BMP 62) e dos fragmentos conservados das Partidas e outros textos xurídicos.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Mariño Paz, Ramón / Ricardo Pichel (2019): “Apócope extrema e influencia castellanizante en la prosa gallega del siglo XIV”, *Estudis Romànics* 41, 7-39.
- Pichel, Ricardo (2019): “As estorias troianas de Afonso X a Pedro I: balance e novas perspectivas de estudio”, *I Xornada de Investigación Troianalexandrina. A Materia de Troia na Península Ibérica: Novas perspectivas*, Santiago de Compostela, 18 de xaneiro de 2019.
- Pichel, Ricardo (en colaboración con C. Tabernero Salas e A. Enrique-Arias) (2019): Mesa redonda “Documentación en contacto con otras lenguas peninsulares (siglos XVI-XIX)”, *Documentos y monumentos para la historia de la lengua española: VI Congreso de la Red Internacional CHARTA*, Sevilla, 11 de setembro de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “A recepción das Vidas e paixões dos Apóstolos no Ocidente peninsular: um novo testemunho fragmentário do Livro II de Bernardo de Brihuega”, *Portugal, os clássicos e a cultura europeia: colóquio de homenagem a A.A. Nascimento no seu 80.º aniversário*, Lisboa, 18 de xullo de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “Paleografía castellana, gallega y portuguesa”, *V Seminario Internacional PhiloBiblon BNE-UCM*, Biblioteca Nacional de España, 19 de xuño de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “Editar textos medievales en el siglo XXI”, *La Edición (Digital) de Textos Medievales Hispánicos*, CSIC (Madrid), 9 de maio de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “O latín arromanzado do Foro de Pontevedra (1169)”, en X. Abilleira Sanmartín (coord.), *Estudos sobre o Foro de Pontevedra (1169)*, Pontevedra: Concello de Pontevedra, 95-103.
- Pichel, Ricardo e Pablo Sánchez Ferro (2019): “O legado haxiográfico de Bernardo de Brihuega en Ourense”, *Fronda. Voandeira do Arquivo Histórico Provincial de Ourense* 82, ano 13, maio-xuño 2019.

7. EDICIÓN DA COLECCIÓN MONUMENTAL DO MOSTEIRO DE SANTA MARÍA DE OIA (PONTEVEDRA)

IP: Ana Boullón Agrelo

EQUIPO INVESTIGADOR: Ramón Lorenzo Vázquez, M^a del Carmen Pérez

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

Durante o ano 2019 o equipo responsable do proxecto realizou as seguintes actuacións:

1. Cos novos avances tecnolóxicos as fontes que se estaban empregando para a edición dos textos quedaron obsoletas, por iso procedemos a cambialas por unha fonte Unicode que permita a súa publicación futura na web. Neste ano fixemolo en 422 documentos.
2. Foron revisados 113 xa transcritos.
3. Na edición do corpus medieval do mosteiro de Santa María de Oia, Pontevedra, transcribíronse os documentos 1-10 da carpeta 1849 do Archivo Histórico Nacional.
4. Cos novos datos obtidos da dita transcripción seguimos enchendo, mantendo e ampliando a nosa base de datos, creada por nós cos datos dos fondos documentais do mosteiro, que inclúe información imprescindible para a súa organización e manexo, dado o alto volume de documentación manexado (entre outras, data, tipoloxía documental, nome do notario ou escriba etc.).

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): “Proposta para a estandarización dos nomes na edición de textos medievais”, *Liceo Franciscano*, 212 (xaneiro-xuño), 45-78.

8. EDICIÓN INTERPRETATIVA E INVENTARIO TOPONÍMICO DAS MEMORIAS DEL ARCEBISPADO DE SANTIAGO (1607) DO CÓENGO CARDEAL JERÓNIMO DEL HOYO

IP: Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: Eduardo Moscoso Mato, Camilo Fernández Cortizo

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

Durante o ano 2019 realizáronse as seguintes actuacións:

1. Revisión da transcripción do manuscrito, realizada no período correspondente ao convenio 2017-2018. Esta revisión foi realizada polo membros do equipo de traballo, e áinda non está rematada, xa que se prevé que a persoa contratada comece o seu labor en decembro do 2019 e acabe de realizar esta tarefa.
2. Comezo de realización da edición interpretativa: estase realizando este traballo ao mesmo tempo que o anterior, o cal tamén resulta útil para poder detectar posibles melloras no proceso de transcripción do manuscrito.

9. APROXIMACIÓN AO ESTUDO DO NOTARIADO E DAS CARACTERÍSTICAS DA SÚA PRODUCIÓN DOCUMENTAL NUNHA COMARCA DA GALICIA MEDIEVAL: A TERRA DE CALDELAS (COLECCIÓN DO MOSTEIRO DE MONTEDERRAMO)

IP: Eduardo Moscoso Mato

EQUIPO INVESTIGADOR: Xavier Varela Barreiro, Ricardo Pichel Gotérrez, Xosé Carracedo Fraga, Mariña Bermúdez Beloso, Miguel García Fernández, José Ramón Ríos Viqueira

FINANCIAMENTO: Convenio coa SecretaríaXeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

Durante o ano 2019, realizáronse as seguintes actuacións:

1. Realización do deseño, por parte dos membros do equipo, da estrutura da ficha correspondente a cada notario, na que se introducirá tanto a información específica sobre o propio notario (a que se poida acadar sobre a súa biografía profesional) como a correspondente á súa producción e características.
2. Comezo de introdución na base de datos da información correspondente á colección documental do mosteiro ourensán de Montederramo, a partir da codificación realizada como caballo introductorio dos documentos no CGPA (*Corpus Galego Portugués Antigo*).
3. Inicio do labor de escolma dun corpus parcial de documentos desta colección representativo da actividade notarial, que servirá como base de estudo das características más relevantes e visibles da scripta, do repertorio formulístico e dos trazos de oralidade do corpus seleccionado. Para esta tarefa tamén se está tendo en conta a colección documental de Santa María de Xunqueira de Espadanedo, que tamén se acabou de informatizar e codificar por parte do equipo de traballo durante este ano.

10. DICCIONARIO DOS APELIDOS GALEGOS

IP: Ana Boullón Agrelo

EQUIPO INVESTIGADOR: Gonzalo Navaza, Antón Palacio Sánchez, Luz Méndez Fernández

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/dicionario-dos-apelidos-galegos>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

O *Dicionario dos apelidos galegos* parte do Censo de Poboación de Galicia do Instituto Nacional de Estadística (Madrid), do ano 2001. Tras un labor de ordenación e depuración desa base de datos seleccionáronse os apelidos con máis de 30 ocorrencias, o que abrangue aproximadamente o 96% do total da poboación e comporta preto de 5.800 apelidos, número que se incrementou ao se engadiren variantes (ortográficas ou dialectais, fundamentalmente) que non chegan ao límite das 30 ocorrencias. Cada unha das entradas, encabezada por unha forma estándar, inclúe información tipolóxica (deantropónímica, detopónímica, delexical), etimolóxica, histórica e xeográfica. Durante o ano 2019 rematouse a redacción das entradas, que constitúen neste momento un total de 6.625. Simultaneamente, publicaronse achegas por parte dos seus membros en diversos aspectos da toponimia (fonte fundamental dos apelidos galegos) ou antropónimia.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): “O artificio das etimoloxías: elementos constitutivos da toponimia galega”. En Ernestina Carrillho / Ana María Martins / Sandra Pereira / João Paulo Silvestre (orgs.), *Estudos Linguísticos e Filológicos Oferecidos a Ivo Castro*. Lisboa: Centro de Linguística da Universidade de Lisboa, 277-319. <<http://hdl.handle.net/10451/39619>>.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): “A toponimia galega en branco e negro”. En Xosé A. Fernández Salgado / Aquilino S. Alonso Núñez (eds.), *Non haberá illa, pro hai o nome. Homenaxe a Antón Palacio*. Vigo: Universidade de Vigo, 343-366.
- Méndez, Luz (2019): “Apelidos foráneos de Galicia”. En Xosé A. Fernández Salgado / Aquilino S. Alonso Núñez (eds.), *Non haberá illa, pro hai o nome. Homenaxe a Antón Palacio*. Vigo: Universidade de Vigo, 415-431.
- Navaza, Gonzalo (2019): “Santa Baia das Donas de antano. Notas etimolóxicas”. En Xosé A. Fernández Salgado / Aquilino S. Alonso Núñez (eds.), *Non haberá illa, pro hai o nome. Homenaxe a Antón Palacio*. Vigo: Universidade de Vigo, 433-443.

11. INVENTARIO TOPONÍMICO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (ITGPA)

IP: Eduardo Moscoso Mato

EQUIPO INVESTIGADOR: Xavier Varela Barreiro, Paulo Martínez Lema, Rocío Dourado Fernández, José Ramón Ríos Viqueira, Xavier Afonso Canosa Rodríguez.

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.es/gl/proxectos/inventario-toponimico-da-galicia-medieval-itgm>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/itgm/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

En colaboración co grupo COGRADE da USC, no marco da rede TecAnDali e coa cobertura do Instituto da Lingua Galega e do CiTIUS, desenvolveuse, como proxecto en parcería, a elaboración dunha nova base de datos para o inserimento e posterior explotación de información toponímica galego-portuguesa tirada da documentación procesada no Corpus Galego-Portugués Antigo.

Como continuación desta liña, na segunda metade de 2019 e durante o ano 2020 púxose en marcha, tamén como TFG na Escola Técnica Superior de Enxeñaría da Universidade de Santiago de Compostela, a fabricación dun extractor automático de topónimos que permitirá cubrir o paso dos materiais dos textos á base de datos.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Canosa Xavier / Pablo Gamallo/ Francisco Xavier Varela Barreiro / José Ángel Taboada / Paulo Martínez Lema / Marcos García (2019): “Uma Utilidade para o Reconhecimento de Topónimos em Documentos Medievais / A Tool for Toponym Recognition in Medieval Documents”, *LinguaMÁTICA*, 11, 1, 3-15.
- Elaboración do seguinte TFG: Rey Presas, Andrea (2019): *Explotación del inventario toponímico gallego-portugués antiguo*. TFG presentado na Escola Técnica Superior de Enxeñaría da Universidade de Santiago de Compostela, coa dirección de José Ramón Ríos Viqueira e Xavier Varela.

12.ARQUIVO DO GALEGO ORAL

IP: Francisco Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: Concepción Álvarez Pousa, Carme Ares Vázquez, Xosé Henrique Costas González, José Manuel Dopazo Entenza, Carme Hermida Gulías, Xavier Varela Barreiro

INFORMÁTICA: Miguel Anxo Solla Portela

FINANCIAMENTO: Axudas para a consolidación e estruturación de unidades de investigación competitivas da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria (2017-2020).

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/arquivo-do-galego-oral-ago>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/ago/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

Durante o ano 2019 leváronse a cabo as seguintes accións:

1. Revisión de 100 transcricións das xa incluídas no Arquivo do Galego Oral.
2. Procesamento de 4h. 30min. de audios para a nova plataforma (110 arquivos).
3. Transcripción de 10 novos textos.
4. Adaptación dos 110 arquivos transcritos ao sistema de aliñamento mediante o programa ELAN
5. Dixitalización de novos materiais en formato cassette e minidisc.
6. Deseño da primeira fase do buscador.
7. Deseño da primeira fase do aliñador audio-texto.

20

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Álvarez Pousa, Concepción (2019): “O vianés e o galego da área zamorana. Particularidades en común destas variedades do galego oriental”, *Madrygal. Revista de Estudios Gallegos* 22, 15-30. <<https://doi.org/10.5209/madr.66849>>.
- Álvarez Pousa, Concepción (2019): “A variedade valdeorresa do galego oriental e a súa presenza na lingua literaria de Florencio Delgado Gurriarán”, *II Ciclo de conferencias Florencio Delgado Gurriarán*, A Rúa, Ourense, 29 de novembro de 2019.
- Costas González, José Henrique (2019): “A toponimia ameazada da Galicia exterior”. En X. A. Fernández Salgado / A. Alonso Núñez (eds.), *Non haberá illa, pro hai o nome. Homenaxe a Antón Palacio*. Vigo: Universidade, 367-386.
- Dopazo Entenza, José Manuel (2019): “Os valores comunicativos do silencio”, *IV Simposio Internacional EDiSo: Vozes, silêncios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, Asociación de Estudios sobre discurso y sociedad, 5-7 de xuño de 2019.
- Dopazo Entenza, José Manuel (2019): “Alteracións de [s] en coda silábica na Illa de Ons”, *Estudios Hispánicos* XXVII, 25-39.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “A elaboración do galego moderno”, *Chornada A lingua galega. Lengua, mosica y cultura*. Barcelona. Organizado pola Colla de charradors “O Corrinche”, coa colaboración do Centro Aragonés de Barcelona e a Secció de Filología Romànica de la Universitat de Barcelona, 24 de maio de 2019.
- Fernández Rei, Francisco (2019): Conferencia “A fala de Fefiñáns”, Pazo de Fefiñáns, Cambados, Asociación “Amig@s de Fefiñáns”, 27 de decembro do 2019.

13. CORPUS ORAL INFORMATIZADO DA LINGUA GALEGA (CORILGA)

IP: Xosé Luís Regueira Fernández

EQUIPO INVESTIGADOR: Elisa Fernández Rei, Noemí Basanta Llanes, Daniel Amarelo Montero, Reyes Rodríguez Rodríguez, Inmaculada Alonso Rodríguez, Noelia García Díaz

INFORMÁTICA: Miguel Anxo Solla Portela, José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Axudas para a consolidación e estruturación de unidades de investigación competitivas da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria (2017-2020).

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/corpus-oral-informatizado-da-lingua-galega-corilga>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

Efectuáronse melloras no sistema de subida dos arquivos e no aliñamento, áinda que persisten problemas con algúns arquivos. Seguiuse co traballo de revisión de transcripcións previas e con novas transcripcións, especialmente con textos de redes sociais.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Basanta Llanes, Noemi (2019): “*De mozos nunca estiveron no teleclub: identidades cronotópicas*”. *IV Simposium Internacional EDiSo. Voces, silencios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, Asociación de Estudios sobre discurso y sociedad, 5-7 de xuño de 2019.
- Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira Fernández (2019): “Cambio lingüístico, ruralidade e creación de novas identidades sociais”, *IV Simposium Internacional EDiSo. Voces, silencios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, Asociación de Estudios sobre discurso y sociedad, 5-7 de xuño de 2019.
- Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira (2019): “CORILGA: un corpus para o estudo da variación e do cambio lingüístico no galego falado”. En Marta Blanco / Hella Olbertz / Victoria Vázquez Rozas (eds.), *Corpus y construcciones. Perspectivas hispánicas*. Anexo 79 de *Verba*, 221-243.
- Regueira Fernández, Xosé Luís (2019): “Variación fonética, a lingua da esfera pública e estándar oral: entre a lingüística e a política”. *Revista Galega de Filoloxía* 20, 119-147.
- Regueira Fernández, Xosé Luís (2019): A esfera pública nunha lingua minorizada: contacto, estándar e ideoloxía en Galicia”. *I Jornadas em Línguas Minoritárias*. Univ. de Aveiro, 6 de decembro de 2019.
- Regueira Fernández, Xosé Luís / Elisa Fernández Rei (2019): “Corpus orais: CORILGA”, *Curso de verán Corpus textuais: teoría e práctica*, Facultade de Filoloxía, Santiago de Compostela, 1-5 de xullo de 2019.

14. CORPUS DE TEXTOS GALEGOS ESCRITOS POR ESTUDANTES NO ÁMBITO ACADÉMICO (CORTEGAL)

IP: María Álvarez de la Granja, Ernesto X. González Seoane

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco A. Cidrás Escáneo, Xosé Antonio Fernández Salgado, Bieito

Silva Valdivia, Iria del Río Gayo, Marten Janssen, Catarina Magro, Vítor Míguez.

FINANCIAMIENTO: FEDER/Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades – Agencia Estatal de Investigación/ Proxecto PGC2018-096069-B-Ioo.

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/corpus-de-textos-galegos-escritos-por-estudiantes-no-ambito-academico-ferramenta>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

Durante o ano 2019 leváronse a cabo as seguintes accións:

1. Dixitalización do 100% dos textos que conforman CORTEGAL (1000 textos).
2. Transcripción manual do 100% dos textos na plataforma TEITOK, con marcación das formas suprimidas e das formas engadidas pola/polo estudiante no proceso de elaboración do texto.
3. Deseño da cabeceira dos textos.
4. Deseño dun borrador para a clasificación dos problemas gráficos, morfolóxicos e léxicos de CORTEGAL.
5. Análise dalgúns aspectos gramaticais dos textos de CORTEGAL.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Álvarez de la Granja, María (2019): “Análise de flexión verbal en textos de estudiantes galegos”, *I Jornadas em Línguas Minoritárias*, Aveiro (Portugal), 6 de decembro de 2019.

15. GRAMÁTICA DA LINGUA GALEGA (RAG)

IP: Rosario Álvarez

EQUIPO INVESTIGADOR: María Álvarez de la Granja, Francisco A. Cidrás Escáneo, Francisco X. Dubert García, Elisa Fernández Rei, Ernesto X. González Seoane, Xosé Luís Regueira Fernández e Xosé Xove Ferreiro.

OUTRAS ENTIDADES PARTICIPANTES: Real Academia Galega.

FINANCIAMIENTO: Convenio asinado entre a USC e a RAG (2011-2013), prorrogado anualmente sen custos.

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/gramatica-da-lingua-galega>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

Este equipo ten a encarga de redactar a gramática institucional da Real Academia Galega, ao abeiro dun convenio de colaboración que se renova anualmente sen contrapartida económica. Os traballos avanzan de forma continua mais pasenxadamente. Non foi posible rematala no ano saínte, como foi comunicado en prazo aos responsables da Real Academia Galega, pero os esforzos están concentrados en cumplir o compromiso no prazo mais breve posible.

En relación con ela está o proxecto ConVerSO (= *Construccións verbais e sintaxe da oración*), que viña funcionando como unha actividade autónoma, a partir tamén dunha colaboración do ILG (a través de membros do equipo de gramática) e o Seminario de Gramática da RAG. O banco de datos construído (IPs: Xosé Xove / Rosario Álvarez), que serve de base para boa parte da descripción na gramática institucional, está en revisión permanente por parte de Xosé Xove.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Álvarez, Rosario (2019): “A fuego lento. La ansiada gramática de la RAG”, *Gramatikak XXI. mendeán - Las gramáticas en el siglo XXI*, Donostia, 11 de xullo de 2019.

16. INTEROPERABILIDADE DE RECURSOS E PRODUCIÓN AUTOMÁTICA DE LINGUAXE NATURAL

IP: María José Domínguez Vázquez

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco A. Cidrás Escáneo, Xavier Gómez Guinovart, María Teresa Sanmarco Bande, Miguel Anxo Solla Portela, Carlos Valcárcel Riveiro

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/interoperabilidade-de-recursos-e-producion-automatica-de-linguaxe-natural>

RECURSO DIXITAL: <http://portlex.usc.gal/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

O equipo encargado desta liña desenvolveu durante 2019 as seguintes actividades:

1. Creación dunha API para o galego: <http://portlex.usc.gal/develop/gl/api/>
2. Avaliación da interoperabilidade de ferramentas.
3. Análise de novos métodos de aplicación para a xeración automática da linguaxe e a combinatoria argumental, como os *word embeddings*.
4. Análise da viabilidade de ferramentas para a tradución e extracción automática de paquetes léxico-lingüísticos multilingües a partir do Galnet.
5. Organización do Workshop: *Selección y procesamiento del léxico. Generación automática de la argumentación nominal* (24-25/01/2019). Rovira i Virgili. Tarragona.
6. Organización do Workshop: *Ontologías de semántica lingüística: clases en el lexicón para la generación de frases nominales* (16-17/05/2019). Universidad Complutense de Madrid.
7. Organización do Workshop: *Hacia el prototipo de diccionario valencia de ejemplos nominales automáticos* (10-11/12/2019). USC.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Domínguez Vázquez, María José / Miguel Anxo Solla Portela / Carlos Valcárcel Riveiro (2019): “Resources interoperability: exploiting lexicographic data to automatically generate dictionary examples”. En Kosem, I. et al. (eds.), *Electronic lexicography in the 21st century. Proceedings of the eLex 2019 conference*. 1-3 October 2019, Sintra, Portugal. Brno: Lexical Computing CZ, s.r.o., 51-71.
<https://elex.link/elex2019/wp-content/uploads/2019/09/eLex_2019_4.pdf>.
- Domínguez Vázquez, María José / María Teresa Sanmarco Bande / Miguel Anxo Solla Portela / Carlos Valcárcel Riveiro (2019): “Die Einsetzung von neuartigen online Werkzeugen im Fremdsprachenunterricht: multilinguale automatische Generatoren des nominalen Kombinationspotentials”. En *Aussiger Beiträge. Germanistische Schriftenreihe aus Forschung und Lehre. Acta universitatis purkynianae*. Facultatis philosophicae studia germanica. Repùblica Checa, 119-137.

- Domínguez Vázquez, María José / Mónica Mirazo Balsa / Carlos Valcárcel Riveiro (eds.) (2019): *Studies on Multilingual Lexicography*, Berlín: De Gruyter.
- Domínguez Vázquez, María José / María Teresa Sanmarco Bande (2019): “Selección y prototipado léxico desde una perspectiva lingüística en la generación automática de la argumentación nominal: ¿De dónde?, ¿A dónde? y ¿Cómo?”, *Workshop Selección y procesamiento del léxico. Generación automática de la argumentación nominal*. Tarragona, Universitat Rovira i Virgili, 24-25 de xaneiro de 2019.
- Domínguez Vázquez, María José / Miguel Anxo Solla Portela / Carlos Valcárcel Riveiro (2019): “Resources interoperability: exploiting lexicographic data to automatically generate dictionary examples”, *Electronic lexicography in the 21st century. eLex 2019 conference*. Sintra, Portugal, 1-3 de outubro de 2019.
- Domínguez Vázquez, María José / Carlos Valcárcel Riveiro (2019): “Kein Henne-Ei-Problem mehr? Verwendung und Verwertung von Daten sowie Ressourcen aus dem NLP-Bereich und der Lexikographie”, *Lexicography at a Crossroads*. Xeorgia, Ivané Javakhishvili Tbilisi State University, 10 de outubro de 2019.
- Domínguez Vázquez, María José (2019): “Del diccionario multilingüe PORTLEX a la generación automática de la complementación nominal: aproximaciones teóricas y metodológicas”, *Workshop: Ontologías de semántica lingüística: clases en el lexicón para la generación de frases nominales*, Universidad Complutense de Madrid, 16-17 de maio de 2019.
- Domínguez Vázquez, María José (2019): “Auf dem Weg zur automatischen Sprachgenerierung: Kombinationspotential der Nominalphrase aus multilingualer Sicht” [Póster], *Humboldt Colloquium “Research without Borders – Alexander von Humboldt’s Legacy Today”*, Madrid, 11-13 abril de 2019.
- Gómez Guinovart, Xavier (2019): “Enriching parallel corpora with multimedia and lexical semantics: From the CLUVI Corpus to WordNet and SemCor”. En Irene Doval / M. Teresa Sánchez Nieto (eds.), *Parallel Corpora for Contrastive and Translation Studies: New resources and applications*, John Benjamins, Amsterdam. 141-158. <<https://doi.org/10.1075/scl.90.09gom>>.
- Sanmarco Bande, María Teresa (2019): “Lexicografía y diccionarios electrónicos: de PORTLEX a MultiGenera y MultiComb”. Seminario por invitación na Università degli Studi di Padova, maio de 2019.
- Sanmarco Bande, María Teresa (2019): “Sobre lexicografía y humanidades digitales”, *Incontri di Orillas*, Università degli Studi di Padova, 14 de maio de 2019.
- Sanmarco Bande, María Teresa / Rosa Martín Gascueña (2019): “MultiGenera y MultiComb, proyectos lexicográficos con aplicaciones didácticas”, *II Jornadas UCM de Lexicografía y Lexicología del español*, Madrid, Facultad de Filología de la Universidad Complutense de Madrid, 7-8 de outubro de 2019.
- Simões, Alberto / Xavier Gómez Guinovart (2019): “Acquiring Domain-Specific Knowledge for WordNet from a Terminological Database”. En Ricardo Rodrigues / Jan Janousek / Luís Ferreira / Luísa Coheur / Fernando Batista / Hugo Gonçalo Oliveira (eds.), *8th Symposium on Languages, Applications and Technologies (SLATE 2019)*, Schloss Dagstuhl / Leibniz-Zentrum fuer Informatik, Dagstuhl, Germany, 6:1-6:13. <<https://doi.org/10.4230/OASIcs.SLATE.2019.6>>.

17. A LINGUA DA XENTE NOVA: COMPETENCIA, CAMBIO LINGÜÍSTICO, ACTITUDES E MUDA DE LINGUA

IP: María Álvarez de la Granja, Henrique Monteagudo, Xosé Luís Regueira Fernández

EQUIPO INVESTIGADOR: Alba Aguete Cajiao, Noemí Basanta Llanes, Francisco A. Cidrás Escáneo, Elisa Fernández Rei, Ernesto X. González Seoane, M^a Sol López Martínez, Vítor Míguez, Anik Nandi, Reyes Rodríguez Rodríguez, Carme Silva Domínguez, Xulio Sousa.

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal, Miguel Anxo Solla Portela

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/interoperabilidade-de-recursos-e-producion-automatica-de-linguaxe-natural>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/ledigal/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

Liña 1: Análise da competencia escrita en lingua galega do estudantado de 2º de Bacharelato

Investigadora principal: María Álvarez de la Granja

- Continuación dos traballos de elaboración do corpus CORTEGAL (vid. proxecto 14).
- Análise dos resultados obtidos no léxico disponible do galego. Preparouse unha ferramenta, de acceso libre, que permite analizar os resultados encontrados no *Léxico disponible do galego* (López Meirama / Álvarez de la Granja 2014) (en adiante LDG), de acordo con diferentes variables sociolingüísticas (sexo, lingua inicial, lingua habitual, lugar de residencia, nivel sociocultural etc.). Lémbrese que o LDG recolle vocabulario de alumnado de 2º de Bacharelato. A ferramenta, *LEDIGAL*, *Variación sociolingüística no léxico disponible do galego*, é de acceso libre (<http://ilg.usc.gal/ledigal/>). Así mesmo estudouse a influencia do español nos resultados encontrados no LDG, globalmente e tendo en conta diferentes variables socioculturais.
- Realización de traballos académicos. Dirixiuse un Traballo de Fin de Grao que comparou os resultados obtidos no LDG co obtido entre o alumnado de sexto de primaria nos centros de interese do campo e da cidade. No traballo tamén se analizou e contrastou a visión destes dous ámbitos no alumnado de primaria e particularmente entre os estudiantes de ámbito rural fronte aos de ámbito urbano (*Achega ao léxico disponible do galego nos centros de interese do campo e da cidade*, Laura Veiga Carril).

Liña 2: Cambio lingüístico e contacto de lingua na xuventude

Investigador responsable: Xosé Luís Regueira Fernández

O equipo encargado desta liña desenvolveu durante 2019 as seguintes actividades:

- Transcribíronse gravacións existentes de falantes que reúnen os requisitos de idade.
- Realizáronse gravacións con falantes do grupo de idade seleccionado.
- Comezouse neste ano a transcribir textos orais das redes sociais, en especial de canles de youtube, de falantes que reúnen as condicións requiridas, debido á necesidade de incorporar textos con contidos innovadores sobre os previamente tratados. Os textos transcritos foron incorporados ao CORILGA, aliñados e etiquetados.
- Realizáronse análises previas para o estudo das innovacións e dos efectos do contacto co español e entre as variedades da lingua galega, así como os elementos, no caso

de os haber, tomados da lingua portuguesa. Algúns resultados foron mostrados, no marco de presentacións más amplas, en xornadas e congresos en Lisboa, Santiago de Compostela e Aveiro e está prevista unha presentación na Universidade de Zürich. Ademais, algúns resultados están incorporados nun artigo publicado na *Revista Galega de Filoloxía* da Universidade da Coruña, así como noutras publicacións futuras.

CONTRIBUCIÓN DERRIVADAS

- Álvarez de la Granja, María: LEDIGAL. *Variación sociolingüística no léxico disponible do galego*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <<http://ilg.usc.gal/ledigal/>>
- Álvarez de la Granja, María / Belén López Meirama (2019): "La presencia del español en el léxico disponible del gallego, El centro de interés 'El cuerpo humano'". En *Jornadas de Investigación en Disponibilidad Léxica*, Lleida, Universitat de Lleida, 17-18 de maio de 2019.
- Fernández Rei, Elisa (2019): "Galician and Spanish in Galicia: prosodies in contact", *Spanish in Context* 16:3, 438-461.<<https://doi.org/10.1075/sic.00046.fer>>.
- Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira Fernández (2019): "Cambio lingüístico, ruralidade e creación de novas identidades sociais", *IV Simposium Internacional EDiSo. Voces, silencios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, Asociación de Estudios sobre discurso y sociedad, 5-7 de xuño de 2019.
- Regueira Fernández, Xosé Luís (2019): "Variación fonética, a lingua da esfera pública e estándar oral: entre a lingüística e a política", *Revista Galega de Filoloxía* 20, 119-147.
- Regueira Fernández, Xosé Luís (2019): "A esfera pública nunha lingua minorizada: contacto, estándar e ideoloxías en Galicia", *I Jornadas em Línguas Minoritárias*, Aveiro (Portugal), 6 de decembro de 2019.
- Regueira Fernández, Xosé Luís / Elisa Fernández Rei (2019): "Contacto y variación fonética en el español de Galicia", *VIII Jornadas Internacionales de Lingüística Hispánica. Raíces y horizontes*, Lisboa, 1-3 xuño de 2019.

18. FERRAMENTA ON-LINE PARA EXPERIMENTACIÓN PERCEPTIVA (FOLERPA)

IP: Elisa Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: Xulio Sousa, Alba Aguete Cajiao

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal, Miguel Anxo Solla Portela

FINANCIAMIENTO: Axudas para a consolidación e estruturación de unidades de investigación competitivas da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria (2017-2020).

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proyectos/folerpa>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/FOLERPA/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

1. Elaboración do novo manual e avances na tradución deste novo manual.
2. Creación dunha páxina web do proxecto.
3. Preparación da estrutura para a tradución da aplicación a distintas linguas.

4. Avances na elaboración dun manual de réplica de experimentos clásicos con FOLERPA (en construcción).
5. Avances na xestión dos ‘Termos e condicións de uso’, da ‘Política de datos’ e da política de cookies da aplicación.
6. Incorporación dun equipo asesor externo.
7. Melloras no acceso á aplicación e na súa visualización.
8. Melloras na visualización dos tests.
9. Melloras dalgúndas funcionalidades, como a posibilidade de borrar tests ou a eliminación da obrigatoriedade de marcar unha das respostas como correcta.
10. Resolución de errores, que afectaban a:
 - a. Reprodución dos arquivos de son.
 - b. Uso de teclas na realización dos tests.
 - c. Visualizacións das instrucións.
 - d. Descargas nas táboas de datos dos xuíces.
 - e. Subida de arquivos á aplicación.
11. Avances na implementación de dous diferentes tipos de cálculo do tempo de reacción.
12. Avances na ampliación da tipoloxía de tests, concretamente tests con imaxes.

19. PLATAFORMA DE DOCUMENTACIÓN E ANÁLISE DE DATOS DIALECTAIS PERCEPTIVOS

IP: Xulio Sousa

EQUIPO INVESTIGADOR: Soraya Suárez Quintas, David Rodríguez Lorenzo, Laura Calaza Díaz, Rosa M. Crujeiras e Alberto Rodríguez Casal.

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/plataforma-de-documentacion-e-analise-de-datos-dialectais-perceptivos>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2019

1. Análise de novos datos e elaboración de informes (probas da páxina web de captura)
2. Revisión da páxina web de demostración
3. Comparación de resultados: datos perceptivos e datos de análise dialectométrica

B. PROXECTOS PROMOVIDOS POR OUTRAS INSTITUCIÓNS

- Carracedo Fraga, Xosé. Grupo de investigación “Estudos Clásicos e Medievais (USC GI-1908)”, financiado con axuda a Grupos de Referencia Competitiva da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional da Xunta de Galicia 2019-2022 (ED431C-2019/18). Función: Coordinador do grupo.
- Carracedo Fraga, Xosé. Proxecto “Textos técnicos latinos: medicina y gramática entre la Antigüedad tardía y la alta Edad Media”. (PGC2018-093580-B-I00). Período: 2019-2021. IP: Manuel E. Vázquez Buján. Función: Membro do proxecto.
- Carracedo Fraga, Xosé. Proxecto “CODOLGA. Corpus Documentale Latinum Gallaeciae”. CRPIH. IP: José Manuel Díaz de Bustamante. Función: Membro do proxecto.
- Gómez Guinovart, Xavier. Proxecto “DeepReading: Mining, Understanding, and Reasoning with Multilingual Content”, financiado polo Ministerio de Ciencia, Innovación e Universidades, Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER) e Axencia Estatal de Investigación (RTI2018-096846-B-C21). Universidade de País Vasco. Función: investigador do proxecto.
- López Martínez, María Sol. Proxecto “Corpus de referencia do galego actual (CORGA)”, financiado a través de Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dun programa de accións en materia de investigación a través do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. Período: 2018-2019. Función: codirectora. <<http://www.cirp.gal/corga/>>.
- Pichel, Ricardo. Proxecto “HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación y memoria”, financiado pola Comunidad de Madrid (Ref. 2018-T1/HUM-10230). Universidad de Alcalá. Período: 01/04/2019-30/03/2023. Función: Investigador principal. Financiación: 248.000€.
- Pichel, Ricardo. Proxecto “CHARTA 3.0: de la edición digital a la web semántica”, financiado pola Comunidad de Madrid (Proyectos de I+D para Jóvenes Investigadores de la Universidad de Alcalá 2019, CM/JIN/2019-008). Universidad de Alcalá. Período: 01/01/2020-31/12/2021. Función: Investigador principal. Financiación: 43.010,40€.
- Pichel, Ricardo. Proxecto “Corpus de documentos españoles anteriores a 1900 (CODEA+ 2020)”, Universidad de Alcalá (Ministerio de Educación y Ciencia, Proyectos I+D FFI2017-82770-P). Dir.: Pedro Sánchez-PrietoBorja. Período: 10/01/2018 - 09/01/2021. Función: Investigador asociado (equipo de investigación). <<http://corpuscodea.es/>>.
- Pichel, Ricardo. Proxecto “Transcribe Estoria”, University of Birmingham. Dir.: Aengus Ward. Período: abril - decembro 2019. Función: Investigador asociado (equipo de investigación). <<https://transcribeestoria.bham.ac.uk/en/>>.
- Pichel, Ricardo. Proxecto “MELE. Da memória escrita à leitura do espaço”. Universidade do Porto. Financiado pola Fundação de Ciência e Tecnología portuguesa (FCT POCI-01-0145-FEDER-032673). IP: Maria do Rosário Ferreira / José Carlos Miranda. Período: 2018-2021. Función: investigador colaborador.

- Pichel, Ricardo. Proxecto “MELE. Da memória escrita à leitura do espazo”. Universidade do Porto. Financiado pola Fundación de Ciéncia e Tecnología portuguesa (FCT POCI-01-0145-FEDER-032673). IP: Maria do Rosário Ferreira / José Carlos Miranda. Período: 2018-2021. Función: investigador colaborador.
- Pichel, Ricardo. Proxecto “Proyecto STEMMA Do canto à escrita - producción material e percursos da lírica galego-portuguesa”. Universidade de Lisboa. Financiado pola Fundación de Ciéncia e Tecnología portuguesa (FCT PTDC/LLT-EGL/30984/2017). IP: Graça Videira. Período: 2018-2021. Función: consultor.
- Pichel, Ricardo. Proxecto “El legado historiográfico de Alfonso X (1270-1350): Teoría histórica, tradiciones literarias y textos inéditos” (Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades; Ref. PGC2018-097250-B-I00). IP: Francisco Bautista. Periodo 2019-22. Función: investigador (equipo de traballo).
- Pichel, Ricardo. Proxecto "7 Partidas Digital. Edición crítica digital de las Siete Partidas. Ediciones históricas". Universidad de Valladolid. Financiado por el Ministerio de Educación y Ciencia (FFI2016-75014-P). IP: José Manuel Frajedas Rueda. Periodo: 2016-2019. Función: investigador colaborador (equipo de traballo).
[<http://7partidas.hypotheses.org>](http://7partidas.hypotheses.org).

Consultas da páxina web do centro

Endereço web	Usuarios	Visitas	Páxinas vistas
Web do ILG http://ilg.usc.gal/gl	57.702 58.038 novos	64.434	88.177
Cartografía dos Apelidos de Galicia http://ilg.usc.gal/cag/	20.426 20.106 novos	30.508	161.051
Dicionario de pronuncia da lingua galega http://ilg.usc.gal/pronuncia/	12.056 11.761 novos	21.970	159.518
Tesouro do Léxico Patrimonial Galego e Portugués http://ilg.usc.es/Tesouro/	2.701 2.658 novos	8.442	50.172
Índices do Atlas Lingüístico Galego http://ilg.usc.gal/indices/	3.989 3.970 novos	4.919	14.551
Arquivo do Galego Oral http://ilg.usc.gal/ago/	1.945 1933 novos	2.582	4.036
Portal de Ditados Tópicos Galegos http://ilg.usc.gal/ditados/	1.362 1.359 novos	1.665	5.445
FOLERPA http://ilg.usc.gal/FOLERPA/	786 783 novos	1.198	6.669
Ránking dos 10 nomes más populares en Galicia (2000-2014) http://ilg.usc.gal/nomes_galicia/	424 423 novos	443	743
AMPER-Galicia http://ilg.usc.gal/amper/	404 403 novos	443	1.408
CORILGA	180 175 novos	506	1.055
Evolución dos 10 nomes más populares en Galicia entre 2000 e 2015 http://ilg.usc.es/nomes_evolucion/	164 164 novos	197	347

Organización de cursos, conferencias e encontros lingüísticos

A. SEMINARIO REFLEXIVIDADE SOCIOLINGÜÍSTICA: CONCEPCIÓN E CAMBIOS SOCIOCULTURAIS

The poster is purple and white. At the top, it says 'Seminario'. Below that is the title 'REFLEXIVIDADE SOCIOLINGÜÍSTICA: CONCEPCIÓN E CAMBIOS SOCIOCULTURAIS'. Underneath the title is the author's name 'HÉCTOR MUÑOZ CRUZ'. The date '30 e 31 de xaneiro (10.00-13.30 h) e 1 de febreiro de 2019 (10.00-13.00 h)' is listed, along with the location 'Sala de Videoconferencias B03 – Facultade de Filosofía (Universidade de Santiago de Compostela)'. A small portrait of Héctor Muñoz Cruz is on the left, and a detailed description of his work is on the right. The 'CONTIDOS' section lists topics like 'Deseños sociolingüísticos do multilingüismo', 'Intencionalidade e reflexividade como mecanismos básicos da comunicación', and 'Reflexividade social e cultural'. The 'INSCRICIÓN' section provides information about registration fees and the registration form. The 'ORGANIZACIÓN' section lists the Instituto da Lingua Galega (FILGA) and the Mestrado Interuniversitario en Lingüística Aplicada. The logo 'USC INSTITUTO DA LINGUA GALEGA' is at the bottom.

33

O 30 e 31 de xaneiro de 2019 celebrouse no Instituto da Lingua Galega un seminario cuxo propósito foi analizar a importancia, a natureza e a estrutura lóxico-discursiva de razoamentos, actitudes e algunas outras formas de cognición social sobre a diversidade lingüística e a comunicación intercultural que se expresan en actividades reflexivas de falantes e de institucións que deseñan e administran políticas da linguaxe.

ORGANIZACIÓN: Instituto da Lingua Galega e Grupo de Investigación Filoloxía e Lingüística Galega (FILGA), Universidade de Santiago de Compostela; Mestrado Interuniversitario en Lingüística Aplicada.

IMPARTE: Héctor Muñoz Cruz

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/actividades/seminario-hector-munoz-cruz>

O seminario estruturouse nos seguintes módulos:

1. Deseños sociolingüísticos do multilingüismo
 - 1.1. Intencionalidade e reflexividade, como mecanismos básicos da comunicación
 - 1.2. Tipoloxía de conflitos interculturais
2. Etnografía de conflitos socioculturais en dominios sociais
 - 2.1. Estrutura de regulacións por dominios sociais: tópicos, roles e regras
 - 2.2. Accións verbais e accións non verbais
 - 2.3. Significados individuais e institucionais
3. Reflexividade sociolingüística
 - 3.1. Cognicións, evaluacións e regulacións
 - 3.2. Políticas de linguaxe como mecanismos reflexivos

B. LATEX PARA LINGÜISTAS



Entre o 12 e o 15 de febreiro de 2019 o instituto da Lingua Galega ofreceu o Curso LaTex para lingüistas.

LaTeX é un sistema sofisticado para a preparación de documentos que separa os labores de introdución do contido e de formato do texto. Ofrece uniformidade de estilo, soporte bibliográfico, seguimento de referencias e grandes capacidades para a estruturación de documentos complexos. LaTeX axúdanos a centrarnos no contido e a non preocuparnos da presentación.

O obxectivo deste curso foi ofrecer unha introdución ao sistema de composición de textos LaTeX.

ORGANIZACIÓN: Instituto da Lingua Galega

DOCENTE: Vítor Míguez Rego

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/actividades/latex-para-linguistas>

O curso estruturouse nos seguintes módulos:

1. Introducción a LaTeX
 - 1.1. Presentación: que (non) é LaTeX?
 - 1.2. Principios básicos de LaTeX
 - 1.2.1. Tipos de comandos
 - 1.2.2. Crear un documento
 - 1.2.3. Opcións básicas de formato
 - 1.2.4. Figuras e táboas

- 1.3. A tese en LaTeX
 - 1.3.1. O tipo de documento
 - 1.3.2. Estrutura do documento: partes da tese e organización dos ficheiros
 - 1.3.3. Cabeceiras e rodapés
 - 1.3.4. Algúns paquetes útiles
2. LaTeX para lingüistas
 - 2.1. Fontes fonéticas con TIPA
 - 2.2. Árbores sintácticas con qtree
 - 2.3. Exemplos enumerados e glosas con ExPex
3. Bibliografía en LaTeX
 - 3.1. Xestión de información bibliográfica con BibTeX e Zotero
 - 3.2. A introdución das referencias en LaTeX: o paquete biblatex
 - 3.2.1. Opcións do paquete
 - 3.2.2. Principais comandos
 - 3.3. Citas con csquotes

C. CURSO: SOCIOLINGÜÍSTICA CUANTITATIVA: PRESUPOSTOS TEÓRICOS E ANÁLISE DE DATOS NO PROGRAMA GOLDVARB

CURSO

Sociolingüística cuantitativa:
presupostos teóricos e análise de datos
no programa Goldvarb

Impartido pola profesora Márluce Coan (Univ. Federal do Ceará)

25, 26 e 27 de febreiro de 2019
Instituto da Lingua Galega

ILG INSTITUTO DA LINGUA GALEGA (ILG)

A profesora Márluce Coan, da Universidade Federal do Ceará, impartiu os días 25, 26 e 27 de febreiro no Instituto da Lingua Galega un curso no que explicou o funcionamento do programa Goldvarb para a análise de datos de variación sociolingüística.

ORGANIZACIÓN: Instituto da Lingua Galega (ILG) e Grupo de Investigación Filoloxía e Lingüística Galega (FILGA), Universidade de Santiago de Compostela.

DOCENTE: Márluce Coan

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/actividades/curso-sociolinguistica-cuantitativa>

CONTIDOS:

25/02/2019

- Pressupostos teóricos para análise quantitativa (heterogeneidade sistemática, variável/variantes, condicionamentos linguísticos/extralingüísticos e células sociais).
- Relevância de estudos quantitativos (encaixamento sociolinguístico e relação com mudança linguística).
- Apresentação do programa estatístico Goldvarb X (análise univariada *versus* análise multivariada).

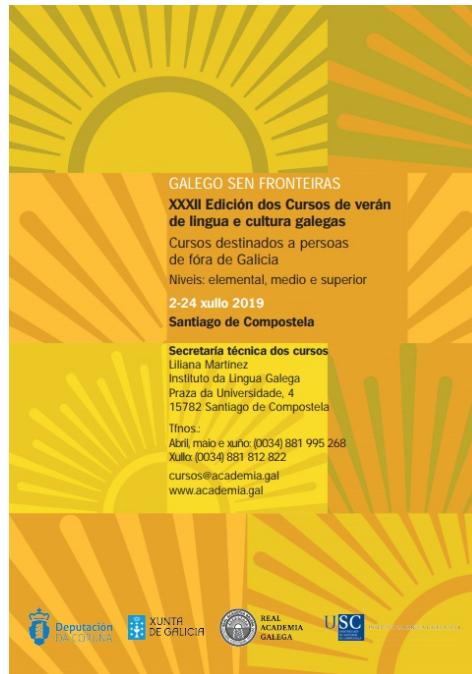
26/02/2019

- Arquivo de dados (fatores de especificação e codificação).
- Arquivo de condições (amalgamação de fatores e eliminação de fatores ou grupos de fatores).
- Arquivo de células (valor de aplicação, variável binária/eneária, nocaute, análise percentual e cruzamentos de variáveis).

27/02/2019

- Análise multivariada (logaritmo de verossimilhança, significância e pesos relativos).
- Interpretação dos resultados (grupos de fatores significativos e ordem de significância).
- Correlação entre pressupostos teóricos e resultados estatísticos.
- Apresentação de resultados em tabelas e/ou gráficos.

D. XXXII CURSO DE LINGUA E CULTURA GALEGAS “GALEGO SEN FRONTEIRAS”



Do 2 ao 24 de xullo desenvolveuse en Santiago de Compostela a *XXXII Edición dos Cursos de verán de lingua e cultura galegas*, organizados polo Instituto da Lingua Galega e a Real Academia Galega co apoio da Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia e a Deputación da Coruña. Asistiron 70 estudiantes procedentes de 20 países.

Os cursos, dirixidos por Henrique Monteagudo e Xosé Luís Regueira, organizáronse en tres niveis: nivel elemental, nivel medio e curso superior de lingüística e de literatura galegas.

Ademais das clases de lingua, realizáronse actividades de ampliación cultural, que consistiron fundamentalmente en conferencias sobre literatura, historia e outros eidos da realidade sociocultural de Galicia, así como visitas a lugares de interese natural e histórico de Galicia.

A docencia e palestras desenvolvéronse nas Facultades de Filosofía e mais de Xeografía e Historia da USC. A secretaría, localizada no ILG, correu a cargo de Liliana Martínez Calvo, da Real Academia Galega. A bibliotecaria do ILG, Florentina Xouvanova, encargouse de que o alumnado puidese acceder aos fondos da biblioteca. Os investigadores do ILG Daniel Amarelo Montero, José Manuel Dopazo, Vítor Míguez, Elisa Fernández Rei e Ramón Mariño impartiron docencia nestes cursos.

E. SIMPOSIO ILG 2019: LINGUA, PATRIMONIO E COÑECEMENTO TRADICIONAL



O Simposio ILG 2019 *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, celebrado entre o 5 e o 7 de novembro, tivo por obxectivo xeral poñer en valor o patrimonio inmaterial e sensibilizar arredor da necesidade da súa recollida, protección, promoción e desenvolvemento, con especial atención ao patrimonio da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal.

COMITÉ ORGANIZADOR: Rosario Álvarez, María Álvarez de la Granja, Marta Negro Romero, Nereida Prada Piñeiro, Raquel Vila-Amado

COMITÉ CIENTÍFICO: Carlota de Benito Moreno (Universidade de Zurich), Raïsa Gillier (Universidade de Lisboa), Carolina Julià Luna (Universidade Nacional de Educación a Distancia), Cristina Sánchez-Carretero (Centro Superior de Investigacións Científicas), Mailson dos Santos Lopes (Universidade Federal da Bahia), Xerardo Pereiro (Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro), Xulio Sousa (Universidade de Santiago de Compostela).

PÁGINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/actividades/simposio-ilg-2019>

PROGRAMA

Martes, 5 de novembro

17:30 **Inauguración**

- 18:00-18:45 Xulio Sousa (Instituto da Lingua Galega, Universidade de Santiago de Compostela)
Métodos de documentación lingüística e léxico tradicional: á procura de palabras esquecidas

- 18:45-19:30 Cristina Sánchez-Carretero (Instituto de Ciencias do Patrimonio, Consello Superior de Investigacións Científicas)
Máis alá da división cualitativo/cuantitativo: o traballo de campo etnográfico como proceso metodolóxico

19:30-20:30 **Saberes colectivos: patrimonio e participación social**

- Ana Ruiz-Blanch, Cristina Sánchez-Carretero, Joan Roura-Expósito e José Muñoz-Albaladejo (Instituto de Ciencias do Patrimonio, Consello Superior de Investigacións Científicas)

ParticiPAT: un proxecto sobre participación e patrimonio

- María Masaguer, Paula Ballesteros-Arias, César González-Pérez e Manuel Miguéns (Instituto de Ciencias do Patrimonio, Consello Superior de Investigacións Científicas)
Como contar a memoria do barrio de Vite. O primeiro caso de estudio de Cabila

20:30-21:00 **Coloquio**

Mércores, 6 de novembro

- 18:00-18:45 María Álvarez de la Granja (Instituto da Lingua Galega, Universidade de Santiago de Compostela)

Un novo recurso para o coñecemento do vocabulario dialectal: Patrimonio léxico da Gallaecia

18:45-20:50 **Seis calas no estudo da variación léxica**

- Rosario Álvarez (Instituto da Lingua Galega, Universidade de Santiago de Compostela)
Patrimonio léxico da Gallaecia (PLG): xeolingüística, diacronía e estandarización

-José Barbosa Machado (Centro de Estudos em Letras, Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro)
O arado no léxico da euroregião da Galiza-Norte de Portugal

-Noelia García e Irma Silva (Instituto da Lingua Galega, Universidade de Santiago de Compostela)

Hai moito peixe no mar: as denominacións da sardiña pequena en Galicia e Portugal

-Eduardo Louredo Rodríguez (Instituto da Lingua Galega, Universidade de Santiago de Compostela)

Léxico da vide en Galicia e norte de Portugal

-David Rodríguez Lorenzo (Instituto da Lingua Galega, Universidade de Santiago de Compostela)

Distribución espacial de variantes do léxico da agricultura no proxecto PLG

-Carlos Silva e Paula Silva (Centro de Linguística da Universidade do Porto)

O todo e as partes: tratamento de hipónimos e hiperónimos nas obras lexicais do Norte de Portugal

20:50-21:15 **Coloquio**

Xoves, 7 de novembro

- 18:00-18:45 Sónia Valente Rodrigues (Centro de Linguística da Universidade do Porto) e Marta Negro Romero (Instituto da Lingua Galega, Universidade de Santiago de Compostela)
Traballar con léxico nas aulas: o programa Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional
- 18:45-19:45 **O programa Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional: tres aplicacións prácticas**
- Pilar Cornes López, Rosa González Carballás, Dolores Míguez Montes e Almudena Suárez Cerviño (IES Mendiño)
Redondela e o mar
- Ivone Monteiro (Escola Básica e Secundária de Rebordosa)
À maneira de artesão – um pequeno contributo para um grande projeto
- Xulia Marqués Valea (CPI de Vedra)
Bótame un capio
- 19:45-20:45 **Seguimos a voltas co léxico**
- M^a Dolores Alvariño Varela, Francisco Trashorras Lodos e Dolores Vázquez Torrón (CPI Plurilingüe de Navia de Suarna)
Palabras de Noso
- Santiago Veloso (Asociación Cultural e Pedagóxica Ponte... nas ondas!)
A Ponte co patrimonio
- Carmen Cerviño Gómez (IES Plurilingüe Castro da Uz) e David García San León (Herbario SANT, Universidade de Santiago de Compostela)
O Fitofaladoiro: nomes e usos de plantas na nosa tradición oral. Experiencias en centros educativos
- 20:45-21:00 **Coloquio**
- 21:00-21:45 **Conclusións e clausura**

F. ENCONTROS “QUE ANDAMOS TRAMANDO”

ORGANIZACIÓN: Francisco Dubert García (ILG), María José Rodríguez Espiñeira, Victoria Vázquez Rozas e Xulio Sousa (ILG).

Durante as reunións para a preparación da solicitude da Agrupación Estratéxica DIXITUM, na primavera do ano 2018, ficou patente a desconexión existente entre os diferentes grupos de investigación da Facultade. Esta desconexión tradúcese no descoñecemento dos traballos que se están a realizar; á súa vez, este descoñecemento dificulta as colaboracións posibles. Pensouse, polo tanto, que sería bo que os investigadores da Facultade que traballan en calquera aspecto da Lingüística puidesen encontrar un xeito de se encontrar e compartir o tipo de labor que están a realizar. Como forma de iniciar este proceso, Francisco Dubert, María Xosé Rodríguez Espiñeira, Xulio Sousa e Victoria Vázquez Rozas decidiron propor a realización duns encontros informais co título “Que andamos tramando?”. Estes encontros teñen carácter bimensual. Os participantes exporán algúns aspectos da investigación que están a realizar, mostrando os fins que busca, as dificultades que encontra etc. No ano 2019, organizaron as seguintes charlas:

26 de febreiro de 2019.

Maria José Rodríguez Espiñeira (Departamento de Lingua e literatura españolas, Teoría da literatura e Lingüística xeral), como investigadora sénior, falou sobre os denominados dativos de solidariedade no castelán de Galicia, en galego e noutras linguas.

Vítor Míguez Rego (Departamento de Filoloxía Galega), como investigador predoutoral; falou sobre aspectos da súa tese sobre a modalidade en galego.

23 de abril de 2019.

José Virgilio García Trabazo (Departamento de Filoloxía Clásica, Francesa e Italiana), “Sobre la evolución de algunos preverbios y adverbios indoeuropeos hasta las lenguas modernas: univerbaciones y gramaticalizaciones”.

Iván Tamaredo Meira (Departamento de Filoloxías Inglesa e Alemá), “Heterogeneidad gramatical y omisión de pronombres: Diferencias probabilísticas entre variedades del inglés”.

19 de xuño de 2019.

Pilar Lorenzo Gradín (Departamento de Filoloxía Galega), “Entre Filoloxía e Lingüística: unha nova base de datos da lírica galego-portuguesa”.

Cristina Lastres (Departamento de Filoloxías Inglesa e Alemá), “La insubordinación con marcadores condicionales en inglés, francés y español: Una aproximación pragmático-funcional”.

15 de outubro de 2019.

Teresa Sánchez Roura (Departamento de Filoloxías Inglesa e Alemá), “El Camino de Santiago en revistas de viaje: ¿peregrinación o turismo? Una aproximación desde la evaluación lingüística.

Raquel Rivas Cabanelas (Departamento de Lingua e literatura españolas, Teoría da literatura e Lingüística xeral), “Tener+participio no español de Galicia”.

40

G. I SEMINÁRIO INTERNACIONAL DE ESTUDOS LINGÜÍSTICOS. GALEGO E PORTUGUÊS: O PASSADO PRESENTE

ORGANIZACIÓN: Universidade Federal Fluminense, Instituto da Lingua Galega, Grupo de Pesquisa Galego e Português – GAEPO

Este congreso tivo por obxectivo crear un espazo destinado á reflexión, á discusión e á difusión da investigación sobre o galego e as diferentes variedades do portugués, centrándose fundamentalmente nas abordaxes baseadas no uso. O seminario celebrouse o 5, 6 e 7 de xuño no Campus do Gragoatá da Universidade Federal Fluminense en Niterói (Brasil). O seminario estivo organizado en conferencias, minicursos, mesas redondas e simposios.

A actividade do persoal investigador

A. CONFERENCIAS E COMUNICACIÓNS EN CONGRESOS E ENCONTROS CIENTÍFICOS

- Aguete Cajiao, Alba / Elisa Fernández Rei (2019): “Vowel height variation due to prosodic strengthening” [Póster], *Phonetics and Phonology in Europe. PaPE 2019*, Lecce (Italia), 17-19 de xuño de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): “Xesús Alonso Montero. A vida pola palabra” [laudatio], *Les paysages. Bretagne-Galice*, Rennes, Université Rennes 2 / Consello da Cultura Galega, 8-9 de marzo de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): “Continuidade e diverxencia: tensión xeolingüística na fachada atlántica da Península Ibérica”, *I Seminário Internacional de estudos linguísticos: Galego e Português, o passado presente*, Niterói-RJ, 5-7 de xuño de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): “A fuego lento. La ansiada gramática de la RAG”, *Gramatikak XXI. mendeán - Las gramáticas en el siglo XXI*, Donostia, 11 de xullo de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): "Patrimonio léxico da Gallaecia (PLG): xeolingüística, diacronía e estandarización", *Simposio ILG 2019 Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.
- Álvarez de la Granja, María (2019): “La presencia del español en el léxico disponible del gallego. El centro de interés ‘El cuerpo humano’”, *Jornadas de investigación en Disponibilidad Léxica*, Lleida, Universitat de Lleida, 17-18 de maio de 2019.
- Álvarez de la Granja, María (2019): “La conceptualización del amanecer y del anochecer en gallego y portugués”, *Congreso internacional EUROPHRAS 2019. Modelos productivos en Fraseología*, Santiago de Compostela, 24-25 xaneiro 2019.
- Álvarez de la Granja, María (2019): "Un novo recurso para o coñecemento do vocabulario dialectal: Patrimonio léxico da Gallaecia", *Simposio ILG 2019 Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.
- Álvarez de la Granja, María (2019): “Análise da flexión verbal en textos de estudiantes galegos”, *I Jornadas em Línguas Minoritárias*, Aveiro (Portugal), 6 de decembro de 2019.
- Álvarez Pousa, Concepción (2019): “A variedade valdeorresa do galego oriental e a súa presenza na lingua literaria de Florencio Delgado Gurriarán”, *II Ciclo de conferencias Florencio Delgado Gurriarán*, A Rúa, Ourense, 29 de novembro de 2019.

- Amarello Montero, Daniel (2019): “O “outing” e as súas etiquetas: entre o silenciamento estratégico e a verbalización normalizadora”, *IV Simposio Internacional EDiSo: Vozes, silêncios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, Asociación de Estudios sobre Discurso y Sociedad, 5-7 de xuño de 2019.
- Basanta, Noemí (2019): “*De mozos nunca estuveron eiquí, no teleclub: identidades crontópicas*”, *IV Simposio Internacional EDiSo: Vozes, silêncios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, Asociación de Estudios sobre Discurso y Sociedad. 5-7 de xuño de 2019.
- Basanta, Noemí (2019): “*Os gays son moito más directos: identidades sexuais e (re)construcción do desexo*”, *IV Simposio Internacional EDiSo: Vozes, silêncios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, Asociación de Estudios sobre Discurso y Sociedad. 5-7 de xuño de 2019.
- Basanta, Noemí (2019): “O galego, una lingua inclusiva?”, *Malas linguas, 4º xornada. Lingua e xéneros*, A Coruña, Deputación da Coruña, 12 de abril de 2019.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): “Per a una onomàstica hispànica (ONOMASTICON HISPANIAE)”, *XII Jornada d'Onomàstica de l'AVL normalització i investigació*, Valencia, 9-10 de maio de 2019.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): “Anàlisi de les principals dificultats en la normalització toponímica (RAG)”, *XII Jornada d'Onomàstica de l'AVL normalització i investigació*, Valencia, 9-10 de maio de 2019.
- Carracedo Fraga, Xosé (2019): “La doble redacción en el *Ars grammatica* de Julián Toledo”, *Coloquio internacional “En las fronteras de la literatura. Saberes útiles en la Antigüedad tardía y en la Edad Media”*, Santiago de Compostela, 6-7 de xuño de 2019.
- Domínguez Vázquez, María José / Miguel Anxo Solla Portela / Carlos Valcarcel Riveiro (2019): “Resources interoperability: exploiting lexicography data to automatically generate dictionary examples”, *VI. eLex conference Electronic lexicography in the 21st century. Smart Lexicography*, Sintra, 1-3 de outubro de 2019.
[<https://elex.link/elex2019/wp-content/uploads/2019/09/eLex_2019_4.pdf>](https://elex.link/elex2019/wp-content/uploads/2019/09/eLex_2019_4.pdf)
- Domínguez Vázquez, María José / María Teresa Sanmarco Bande (2019): “Selección y prototipado léxico desde una perspectiva lingüística en la generación automática de la argumentación nominal: ¿De dónde?, ¿A dónde? y ¿Cómo?”, *Workshop Selección y procesamiento del léxico. Generación automática de la argumentación nominal*. Tarragona, Universitat Rovira i Virgili, 24-25 de xaneiro de 2019.
- Domínguez Vázquez, María José (2019): “Auf dem Weg zur automatischen Sprachgenerierung: Kombinationspotential der Nominalphrase aus multilingualer Sicht” [Póster], *Humboldt Colloquium “Research without Borders – Alexander von Humboldt's Legacy Today”*, Madrid, 11-13 abril de 2019.
- Domínguez Vázquez, María José (2019): “Del diccionario multilingüe PORTLEX a la generación automática de la complementación nominal: aproximaciones teóricas y metodológicas”, *Workshop: Ontologías de semántica lingüística: clases en el lexicón para la generación de frases nominales*, Universidad Complutense de Madrid, 16-17 de maio de 2019.
- Domínguez Vázquez, María José / Carlos Valcarcel Riveiro (2019): “Kein Henne-Ei-Problem mehr? Verwendung und Verwertung von Daten sowie Ressourcen aus dem NLP-Bereich und der Lexikographie”, *Lexicography at a Crossroads*, Xeorxia, Ivané Javakhishvili Tbilisi State University, 10 de outubro de 2019.

- Dopazo Entenza, José Manuel (2019): “Os valores comunicativos do silencio”, *IV Simposio Internacional EDiSo: Vozes, silêncios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, Asociación de Estudios sobre Discurso y Sociedad, 5-7 de xuño de 2019.
- Dubert García, Francisco / Xulio Sousa (2019): “Internal and external language borders in the Galician domain”, *International Conference on Language Variation in Europe (ICLaVE) 10*, Leeuwarden / Ljouwert (Holanda), 26-28 de xuño de 2019.
- Fernández Rei, Elisa (2019): “Logros e retos de AMPER-GAL”, *Giornata di studio dell'Atlas Multimédia Prosodique de l'Espace Roman*, Turín, Italia, 15 de decembro de 2019.
- Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira Fernández (2019): “Cambio lingüístico, ruralidade e creación de novas identidades sociais”, *IV Simposium Internacional EDiSo. Voces, silencios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, Asociación de Estudios sobre Discurso y Sociedad, 5-7 de xuño de 2019.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “A elaboración do galego moderno”, *Chornada A lingua galega. Lengua, mosica y cultura*. Barcelona. Organizado pola Colla de charradores “O Corrinche”, coa colaboración do Centro Aragonés de Barcelona e a Secció de Filología Romànica de la Universitat de Barcelona, 24 de maio de 2019.
- Fernández Rei, Francisco (2019): Conferencia “A fala de Fefiñáns”, Pazo de Fefiñáns, Cambados, Asociación “Amig@s de Fefiñáns”, 27 de decembro do 2019.
- García Díaz, Noelia / Irma Silva Hervella (2019): "Hai moito peixe no mar: as denominacións da sardiña pequena en Galicia e Portugal", *Simposio ILG 2019 Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.
- Ginzo Villamayor, María José / Rosa María Crujeiras Casais / Xulio Sousa (2019): “Surname patterns in Asturias” [Póster]. *34 International Workshop on Statistical Modelling 2019*, Guimarães, 8-12 de xuño de 2019.
- Ginzo Villamayor, M. J. / R. Crujeiras Casais / Xulio Sousa (2019): “Revisión de medidas de isonimia y métodos para la regionalización de los apellidos en la Comunidad Valenciana”, *XXXVIII Congreso da SEIO*, Alcoy, 3-6 de xullo de 2019.
- González González, Manuel (2019): “Distinta suerte de los fenómenos dialectales en el establecimiento de la norma de la lengua gallega”, *Diversidad: vocablos y voces de las variantes lingüísticas. II Congreso Internacional de Dialectología de Euskaltzaindia*, Bilbao, Euskaltzaindia (Real Academia de la Lengua Vasca), 13-15 de marzo de 2019.
- González González, Manuel (2019): “El aprovechamiento de los recursos digitales en el *Diccionario de la Real Academia Galega*”, *El entorno digital, la estandarización de las lenguas y el euskera*, Donostia, Euskaltzaindia (Real Academia de la Lengua Vasca), 12-13 de setembro de 2019.
- Hermida Gulías, Carme (2019): “Traballar o plurilingüismo dende Galicia e dende o galego”, *IV Simposium Internacional EDiSo. Voces, silencios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, 5-7 de xuño de 2019.
- Lago Caamaño, Clara / Lidia Gómez Martínez / Alba González Vidal / Irma Silva Hervella (2019): “A Catedral de Santiago: a paisaxe lingüística entre a devoción e a turistificación”, *IV Simposio Internacional EDiSo: Vozes, silêncios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, Asociación de Estudios sobre Discurso y Sociedad, 4-7 de xuño de 2019.

- Machado Barbosa, José / Marta Negro Romero (2019): “Língua, patrimonio e conhecimento tradicional”, *Encontro Científico e Apresentação de Resultados: O Caminho Português interior de Santiago de Compostela*. Vila Real (Portugal), Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro, 10 de xaneiro de 2019.
- Míguez, Vítor (2019): "O achegamento paradigmático á modalidade epistémica", *I Encontro Que andamos tramando?*, Facultade de Filoloxía (USC), Santiago de Compostela, 26 de febreiro de 2019.
- Míguez, Vítor (2019): “Atenuación, intensificación e modalidade epistémica”, *IV Simposio Internacional EDiSo: Vozes, silêncios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, Asociación de Estudios sobre Discurso y Sociedad, 5-7 de xuño de 2019.
- Míguez, Vítor (2019): “Epistemic modality and grammatical mood: an investigation of Galician adverbs”, *SLE 2019 (52º encontro anual da Societas Linguistica Europaea)*, Leipzig, 21-24 de agosto de 2019.
- Míguez, Vítor (2019): “Advérbios epistémicos com alternância modal em galego”, *GRATO 2019 – 6ª Conferência Internacional em Gramática & Texto, Lisboa*, 14-16 de novembro de 2019.
- Monteagudo Romero, Henrique / Joan Argenter (2019): “Gestión de la diversidad lingüística en España desde el punto de vista de las academias”, *Tutelar las lenguas minorizadas, vivir en euskera - Jornada Jagón XXIII*, Pamplona, 17 de xaneiro de 2019.
- Monteagudo Romero, Henrique / Miquel Àngel Pradilla / Leire Díaz de Gereñu (2019): “Modelos lingüísticos en los sistemas educativos en las comunidades bilingües: su impacto en la normalización lingüística”, *Galeusca III: Construcción social de las lenguas. Políticas lingüísticas en España*. Salamanca, 3 de maio de 2019.
- Monteagudo Romero, Henrique (2019): "Evolución diacrónica e histórica da lingua: o proceso de individuación do galego", *I Seminário Internacional de estudos linguísticos: Galego e Português, o passado presente*, Niterói-RJ, 5-7 de xuño de 2019.
- Negro Romero, Marta (2019): participación na mesa redonda por convite “A salvagarda da toponimia tradicional fronte á hodonimia conmemorativa: a práctica da denominación das rúas nos espazos urbanos”, *IV Xornadas de Onomástica Galega. Os nomes das rúas*, organizadas pola Real Academia Galega coa colaboración da Deputación de Pontevedra e o Museo de Pontevedra. Pontevedra, 19 de outubro de 2019.
- Negro Romero, Marta / Sónia Valente Rodrigues (2019): "Traballar con léxico nas aulas: o programa Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional", *Simposio ILG 2019 Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “As estorias troianas de Afonso X a Pedro I: balance e novas perspectivas de estudio”, *I Xornada de Investigación Troianalexandrina. A Materia de Troia na Península Ibérica: Novas perspectivas*, Santiago de Compostela, 18 de xaneiro de 2019.
- Pichel, Ricardo (en colaboración con Sadurní Martí, Gemma Avenoza e María Ana Ramos) (2019): Mesa redonda “La Filología Material”, *Congrés Internacional de L'associació Hispànica de Literatura Medieval*, Barcelona, 2 de setembro de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “Un nuevo testimonio de la obra hagiográfica de Bernardo de Brihuega”, *Congrés Internacional de L'associació Hispànica de Literatura Medieval*, Barcelona, 3 de setembro de 2019.

- Pichel, Ricardo (en colaboración con C. Tabernero Salas e A. Enrique-Arias) (2019): Mesa redonda “Documentación en contacto con otras lenguas peninsulares (siglos XVI-XIX)”, *Documentos y monumentos para la historia de la lengua española: VI Congreso de la Red Internacional CHARTA*, Sevilla, 11 de setembro de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “Fuentes archivísticas inéditas de la Alta y Baja California (ss. XVII-XIX)”, *Documentos y monumentos para la historia de la lengua española: VI Congreso de la Red Internacional CHARTA*, Sevilla, 11 de setembro de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “Escritura de mujer en la Alta California decimonónica”, *II Jornada Ellas toman la pluma. Escritura de mujeres, lengua e historia*, Alcalá de Henares, 7 de maio de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “A receção das Vidas e paixões dos Apóstolos no Océano Atlántico: um novo testemunho fragmentário do Livro II de Bernardo de Brihuega”, *Portugal, os clássicos e a cultura europeia: colóquio de homenagem a A.A. Nascimento no seu 80.º aniversário*, Lisboa, 18 de xullo de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “Transcribe Estoria. Una herramienta digital colaborativa para la edición de la Estoria de España”, *Coloquio Internacional Alfonso X y la invención de la historia: relatos, géneros y recepción (1270-1350)*, Universidad de Salamanca, 8 de novembro de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “CORDINA. Corpus Diacrónico del Español de Norteamérica: primeros pasos”, *V Congreso Internacional de Corpus Diacrónicos en Lenguas Iberorrománicas*, Universidad Libre de Bruselas (ULB) e Universidad de Gante (UGent), 15 de decembro de 2019.
- Regueira Fernández, Xosé Luís (2019): “A esfera pública nunha lingua minorizada: contacto, estándar e ideoloxías en Galicia”, *I Jornadas em Línguas Minoritárias*, Aveiro (Portugal), 6 de decembro de 2019.
- Regueira Fernández, Xosé Luís / Elisa Fernández Rei (2019): “Contacto e variación fonética no español de Galicia”, *VIII Jornadas Internacionales de Lingüística Hispánica. Raíces y horizontes*, Lisboa, 1-3 xuño de 2019.
- Sanmarco Bande, María Teresa (2019): “Lexicografía y diccionarios electrónicos: de PORTLEX a MultiGenera y MultiComb”. Seminario por invitación na Università degli Studi di Padova, maio de 2019.
- Sanmarco Bande, María Teresa (2019): “Sobre lexicografía y humanidades digitales”, *Incontri di Orillas*, Università degli Studi di Padova, 14 de maio de 2019.
- Sanmarco Bande, María Teresa / Rosa Martín Gascueña (2019): “MultiGenera y MultiComb, proyectos lexicográficos con aplicaciones didácticas”, *II Jornadas UCM de Lexicografía y Lexicología del español*, Madrid, Facultad de Filología de la Universidad Complutense de Madrid, 7-8 de outubro de 2019.
- Santos Palmou, Xandra / Marta Negro Romero / Sandra Pereira (2019): “A língua da raia galaico-portuguesa”, *XXXIX Congreso de la Sociedad de Hispanistas Franceses: Fronteras en el mundo ibérico e iberoamericano*, Pau (Francia), 5-7 de xuño de 2019.
- Sousa, Xulio (2019): “La investigación geolingüística en Galicia: retos y proyectos”, Diversidad: vocablos y voces de las variantes lingüísticas. *II Congreso Internacional de Dialectología de Euskaltzaindia*. Bilbao, Euskaltzaindia (Real Academia de la Lengua Vasca), 13-15 de marzo de 2019.

- Sousa, Xulio (2019): "Métodos de documentación lingüística e léxico tradicional: á procura de palabras esquecidas", *Simposio ILG 2019 Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, Santiago de Compostela, 5-7 de novembro de 2019.
- Sousa, Xulio (2019): "From field notebooks to the computer screen: the digital edition of the Atlas Lingüístico de la Península Ibérica". *International Conference / Colloque International 1 New Ways of Analyzing Dialectal Variation | Nouveaux regards sur la variation dialectal*, Paris, Sorbonne Université, 21-23 de novembro de 2019.
- Sousa, Xulio / Francisco Dubert (2019): "Internal and external language borders in the Galician domain", *International Conference on Language Variation in Europe, ICLAVEI10*, Leeuwarden (Países Baixos), 26-28 de xuño de 2019.
- Sousa, Xulio / María José Ginzo Villamayor / Rosa María Crujeiras Casais (2019): "Surname patterns in Asturias" [Póster], *34 International Workshop on Statistical Modelling 2019*, Guimarães, Statistical Modelling Society, 8-12 de xullo de 2019.

B. CURSOS E SEMINARIOS

- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *Unha ponte de palabras. Variación léxica e historia cultural*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador-BA, 27 de marzo de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *Afinidade e diverxencia na fachada atlántica da península ibérica. Galego e portugués*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador-BA, 28 de marzo de 2019.
- Álvarez, Rosario / Henrique Monteagudo (2019): Minicurso "Dialectoloxía histórica do galego", *I Seminário Internacional de estudos linguísticos: Galego e Português, o passado presente*. Niterói-RJ, 5-7 de xuño de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Seminario para investigadores *O Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador, 28 de marzo de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Seminario *O Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués. Concepción, metodoloxía, obxectivos e utilidades*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador, 23-25 de setembro de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Oradora convidada, "Rosario Suárez Albán. *Per ardua surgo*" [laudatio]. Assembleia Legislativa da Bahia. Salón de Plenos, 29 de marzo de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): "A cultura galega, entre Europa e América", na Mesa redonda: *Encontro com a língua e a cultura galegas*, con Henrique Monteagudo e Víctor Freixanes. Presentación: Marco Lucchesi (UFRJ / ABL). Moderador: Felipe Lima (UFRJ). Faculdade de Letras da UFRJ, 4 de xuño de 2019.
- Álvarez, Rosario / Marilar Aleixandre / María Pilar García Negro (2019): Mesa redonda, *A contribución das mulleres á cultura galega*. Organizada polo Ateneo Galeguista. Biblioteca Nodal de Lugo, 27 de xuño de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *O acervo das variantes xeolécticas. Proposta metodolóxica para o seu arquivo*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador-BA, 24 de setembro de 2019.

- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *Galego e portugués. Unha ollada xeolinguística sobre a fachada atlántica*. Universidade do Estado da Bahia (Campus I – Salvador). Salvador-BA, 25 de setembro de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *Palabras peregrinas polo Camiño francés a Compostela? Nomes de xogos*. Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia. Salvador-BA, 1 de outubro de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Conferenciante convidada, *Variación léxica e historia cultural*. Universidade do Estado da Bahia (Campus I – Salvador). Salvador-BA, 2 de outubro de 2019.
- Álvarez de la Granja, María (2019): "Curso de actualización e perfeccionamento lingüístico. Léxico e fraseoloxía". Compañía de Radio Televisión de Galicia, 2 horas. 3 de decembro de 2019.
- Amarelo Montero, Daniel (2019). Profesor de prácticas na XXXII Edición dos *Cursos de verán de lingua e cultura galegas - Galego sen Fronteiras*. Santiago de Compostela, 2-24 de xullo de 2019.
- Basanta, Noemí (2019): "As que tocan o pandeiro tamén queren ir bailar": baile, música tradicional e xénero. Universidade Autónoma de Barcelona, Barcelona, 4 de abril 2019.
- Carracedo Fraga, Xosé (2019): "El apóstol Santiago el Mayor en el *Breviarium Apostolorum*", ¿Adónde vas, peregrino? Ciclo internacional de conferencias 2019, Santiago de Compostela, 3 de setembro de 2019.
- Carracedo Fraga, Xosé (2019): "A propósito del fenómeno jacobeo en Hispania: el apóstol Santiago el Mayor en el *Breviarium Apostolorum*", *Lisbon Classics Seminars*, Universidade de Lisboa. Faculdade de Letras, 28 de novembro de 2019.
- Dopazo Entenza, José Manuel (2019). Profesor de teóricas na XXXII Edición dos *Cursos de verán de lingua e cultura galegas - Galego sen Fronteiras*. Santiago de Compostela, 2-24 xullo 2019.
- Dubert García, Francisco (2019): "Seminario de Lingua Galega", 10 horas, os días 3, 10, 11 , 12 e 25 de abril de 2019 no Programa Universitario de Maiores, IV Ciclo, da USC.
- Dubert García, Francisco (2019): "Curso de actualización e perfeccionamento lingüístico. Gramática e texto", Compañía de Radio Televisión de Galicia, 2 horas, 27 de novembro de 2019.
- Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira Fernández (2019): "Curso de actualización e perfeccionamento lingüístico. Fonética e prosodia", 2 horas. 22 de novembro de 2019.
- Mariño Paz, Ramón (2019): Curso sobre Historia da Lingua Galega no marco da XXXII Edición dos *Cursos de verán de lingua e cultura galegas* (nivel superior), organizados polo Instituto da Lingua Galega, a Real Academia Galega e a Dirección Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia.
- Mariño Paz, Ramón (2019): "Variación e cambio na historia da flexión verbal do galego", Facultade de Filoloxía e Tradución, Universidade de Vigo, 27 de novembro de 2019.
- Méndez, Luz (2019): "Por que se chaman así os sitios? Unha introducción breve á toponimia e ao estudo (non só lingüístico) dos nomes de lugar e ao seu aproveitamento no ensino", en *I Xornadas de Toponimia no ensino*. Bertamiráns, 18-30 de setembro de 2019.

- Míguez, Vítor (2019): “A tese en LaTeX para lingüistas” (12 horas), Instituto da Lingua Galega, 12, 14 e 15 de febreiro de 2019.
- Míguez, Vítor (2019): “Epistemic adverbs and the indicative/subjunctive alternation in Galician”, KU Leuven, Lovaina, 29 de maio de 2019.
- Míguez, Vítor (2019). Profesor de prácticas na XXXII Edición dos Cursos de verán de lingua e cultura galegas Galego sen Fronteiras. Santiago de Compostela, 2-24 de xullo de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “Paleografía castellana, gallega y portuguesa”, V Seminario Internacional PhiloBiblon BNE-UCM. Biblioteca Nacional de España, 19 de xuño de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): “Editar textos medievales en el siglo XXI”, La Edición (Digital) de Textos Medievales Hispánicos. CSIC (Madrid), 9 de maio de 2019.
- Prada Piñeiro, Nereida (2019): “Terra e Memoria”, Obradoiro de historia oral. Encontros na terceira fase: experiencias co uso da fonte oral. Santiago de Compostela, 15 de maio de 2019.
- Regueira Fernández, Xosé Luís (2019): “Os estudos de lingüística galega: da política á lingüística” [videoconferencia], IX Hizkuntza eta Literaturari buruzko Nazioarteko Minterzia / IX Seminario Internacional sobre Lengua y Literatura. Univ. País Vasco, Vitoria, 6-20 de novembro de 2019.
- Regueira Fernández, Xosé Luís / Elisa Fernández Rei (2019): “Corpus orais: CORILGA”, Curso de verán Corpus textuais: teoría e práctica. Facultade de Filoloxía, Santiago de Compostela, 1-5 de xullo de 2019.
- Sousa, Xulio (2019): “Introducción a la aplicación de GIS en el estudio de la variación lingüística”, seminario impartido na Facultad de Filosofía y Letras da Universidad de Granada. Granada, 9-10 de maio de 2019.
- Sousa, Xulia (2019): “Cartografía de dialectometría de la variación lingüística”. Seminario de Lingüística aplicada impartido na Universidad de La Laguna, 14-15 outubro 2019.
- Sousa Fernández, Xulio (2019): "Curso de actualización e perfeccionamento lingüístico. Gramática e texto", 2 horas. 29 de novembro de 2019.

C. COMITÉS CIENTÍFICOS E DE REDACCIÓN DE REVISTAS E COLECCIONES

- Álvarez, Rosario. Membro do comité de redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- Álvarez, Rosario. Membro do Comité Científico da revista *Cadernos de Lingua* da Real Academia Galega.
- Álvarez, Rosario. Membro do Comité de Honor da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* da Universidade de Santiago de Compostela.
- Álvarez, Rosario. Membro do Conselho Editorial da revista *Signum: Estudos da Linguagem*, da Universidade Estadual de Londrina (Brasil).

- Álvarez, Rosario. Membro do Conselho Editorial da revista *Sociodialeto*, da Universidade Estadual de Mato Grosso do Sul (Brasil).
- Álvarez, Rosario. Membro do Consello Asesor e Científico de *Annuarium Sancti Iacobi* do Cabido da Catedral de Santiago de Compostela.
- Álvarez, Rosario, Membro do Conselho Editorial da revista *Labor Historico* da Universidade Federal de Rio do Janeiro (Brasil).
- Álvarez, Rosario, Membro do Conselho Editorial da revista *Guavira Letras* da Universidade Federal de mato Grosso do Sul (Brasil).
- Álvarez, Rosario, Membro do Comité Científico de *Glosema. Revista Asturiana de Llingüística* da Universidade de Oviedo.
- Álvarez, Rosario, Membro do Comité Científico da colección *Gallaeciae Monumenta Historica* do Consello da Cultura Galega.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do Comité de redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do Comité Científico e Asesor da revista *Estudios interlingüísticos* da Asociación de Jóvenes Lingüistas.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité editorial da revista *Phrasis* da Associazione Italiana di Fraseologia & Paremiologia (Italia).
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité de redacción e do comité científico de *Cadernos de fraseoloxía galega* do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Correspondente internacional da *Rivista Italiana di Onomastica* da Società Editrice Romana (Italia).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do Comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do Conselho Editorial da revista *Labor Histórico* da Universidade Federal do Rio de Janeiro (Brasil).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do Consello Asesor Internacional de *Onomàstica. Anuari de la Societat d'Onomàstica* da Societat d'Onomàstica (Barcelona).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do Consello de Redacción da revista *Cadernos de lingua* da Real Academia Galega.
- Cidrás Escáneo, Francisco Antonio. Membro do Comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- Cidrás Escáneo, Francisco. Membro do Comité Asesor da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* da Universidade de Santiago de Compostela.
- Dubert García, Francisco. Membro do Comité de Redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- Dubert García, Francisco, Membro do comité editorial da revista *Glosema. Revista Asturiana de Llingüística* da Universidad de Oviedo.
- Dubert García, Francisco. Membro do comité editorial da Colección *Limiar* do Instituto da Lingua Galega.

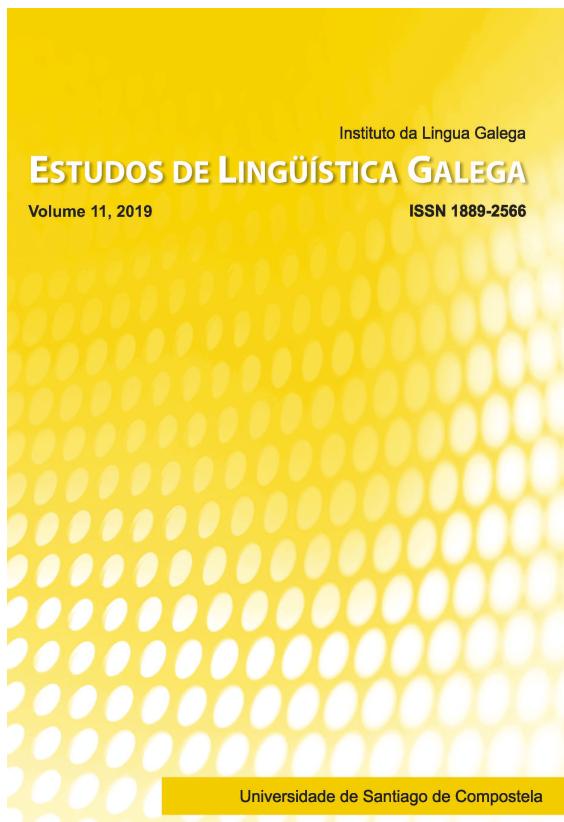
- Fernández Rei, Elisa. Secretaria da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité de Honra da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* da Universidade de Santiago de Compostela.
- Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité Científico da revista *Cadernos de Lingua*, da Real Academia Galega.
- Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité Científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité Científico da revista *Un mundo, muchas miradas - Mundu bat, begirada anitzda* Universidad de País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea.
- Fernández Rei, Francisco. Membro do Consello de redacción da *Revista de Filología Románica* da Universidad Complutense de Madrid.
- Fernández Rei, Francisco. Membro do grupo estable de asesores do consello de redacción da revista *Luenga e Fablas* do Consello d'a Fabla Aragonesa.
- Fernández Rei, Francisco. Secretario do Consello de redacción da revista *A trabe de Ouro. Publicación galega de pensamento crítico* da Fundación Sotelo Blanco, Santiago de Compostela.
- Fernández Rei, Francisco. Membro do Consello de redacción da revista *Nova Ardentía 2017*, de Culturmar-Federación Galega pola Cultura Maríma e Fluvial.
- Gómez Guinovart, Xavier. Editor da revista *Linguamática* da Universidade do Minho/Universidade de Vigo.
- Gómez Guinovart, Xavier. Membro do Comité Científico da revista *Procesamiento del Lenguaje Natural*.
- Gómez Guinovart, Xavier. Membro do Comité Científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- Gómez Guinovart, Xavier. Membro do Consello Asesor de Edicións Laiovento.
- González González, Manuel. Director da revista *Cadernos de Lingua* da Real Academia Galega.
- González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* da Universidade de Santiago de Compostela.
- González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Estudios de fonética experimental* da Universitat de Barcelona.
- González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Lingue e idioma d'Italia*.
- González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Fonetica și dialectologie* do ILIR – Institutul de Lingvistică al Academiei Române “Iorgu Iordan – Al. Rosetti”.
- González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Euskera* da Real Academia de la Lengua Vasca.
- González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Estudis romanics* do Institut d'Estudis Catalans.

- González González, Manuel. Membro do comité de redacción do *Atlas linguistique roman*.
- González González, Manuel. Representante do Comité románico no Comité de redacción do *Atlas Linguarum Europae*.
- González Seoane, Ernesto. Membro do Consello de Redacción de *Cadernos de Lingua* da Real Academia Galega.
- González Seoane, Ernesto. Director da Colección *Limiar* do Instituto da Lingua Galega.
- González Seoane, Ernesto. Membro do Comité Científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- Mariño Paz, Ramón. Codirector da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* da Universidade de Santiago de Compostela.
- Mariño Paz, Ramón. Membro do Conselho Editorial da revista *Labor Histórico* da Universidade Federal do Rio de Janeiro (Brasil).
- Mariño Paz, Ramón. Membro do Consello Asesor dos *Cadernos Ramón Piñeiro (Cadernos galegos de pensamento e cultura)* do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.
- Mariño Paz, Ramón. Membro do grupo de revisores da revista *Lletres Asturianes*, da Academia de la Llingua Asturiana.
- Mariño Paz, Ramón. Avaliador externo da revista *Madrygal (Revista de Estudios Gallegos)*, editada pola Universidade Complutense de Madrid.
- Monteagudo Romero, Henrique. Codirector de *Grial. Revista de Cultura Galega* da Editorial Galaxia.
- Monteagudo Romero, Henrique. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- Monteagudo Romero, Henrique. Membro do comité de redacción do *Boletín da Real Academia Galega*.
- Monteagudo Romero, Henrique. Membro do comité editorial da revista *Treballs de Sociolingüística Catalana* da Societat Catalana de Sociolingüística.
- Monteagudo Romero, Henrique. Membro do consello editorial da *Editorial Parábola* (São Paulo).
- Monteagudo Romero, Henrique. Membro do consello editorial da revista *Gragoatá* da Universidade Federal Fluminense (Brasil).
- Monteagudo Romero, Henrique. Membro do consello editorial da revista *Labor Histórico* da Universidade Federal de Rio de Janeiro (Brasil).
- Regueira, Xosé Luís. Membro do Comité Asesor da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* da Universidade de Santiago de Compostela.
- Regueira, Xosé Luís. Membro do Comité Científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* do Instituto da Lingua Galega.
- Regueira, Xosé Luís. Membro do Comité Científico da *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana* da Editorial Iberoamericana / Vervuert, o Instituto Ibero-Americano de Berlín, a Universität Zürich e o Iberoamerika Zentrum da Universität Heidelberg.
- Regueira, Xosé Luís. Secretario da revista *Cadernos de Lingua* da Real Academia Galega.

- Sousa, Xulio. Director da revista *Estudos de Lingüística Galega* do instituto da Lingua Galega.
- Varela Barreiro, Xavier. Membro do Comité Asesor de *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* da Universidade de Santiago de Compostela.
- Varela Barreiro, Xavier. Membro do Comité Científico da revista *Labor Histórico* da Universidade Federal de Rio de Janeiro (Brasil).
- Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité de redacción da *Revista Galega de Filoloxía* da Universidade da Coruña.
- Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité editorial da Colección *Limiar* do Instituto da Lingua Galega.

D. PUBLICACIÓNS E RECURSOS DIXITAIS

PUBLICACIÓNS DO ILG OU DERIVADAS DE ENCONTROS ORGANIZADOS POLO ILG



Número 11 da revista Estudos de Lingüística Galega

Estudos de Lingüística Galega, é una revista electrónica do Instituto da Lingua Galega, de periodicidade anual e acceso libre. *Estudos de Lingüística Galega* conta co selo de calidade da FECYT e aparece indexada en Scopus, ERIH PLUS, ESCI, CSA Linguistics and Language Behavior Abstracts, Linguistic Bibliography, MLA (Modern Language Association), REDALYC, DOAJ, Open Access Digital Library, ISOC, ULRICH, DIALNET, CiteFactor, Cabell's Directory, REDIB etc. A ANEP (Agencia Nacional de Evaluación y Prospectiva), CARHUS+ 2014 e CIRC (Clasificación integrada de revistas científicas) categorízana como revista A, o Qualis Periodicos do sistema CAPES como A2 e en MIAR ten un ICDS de 9,5.

A revista incorpora dúas seccións, Pescuda e Anada. En Pescuda publícanse artigos de investigación orixinais sobre lingüística e filoloxía nas

súas distintas ramas, ocupando un lugar relevante os estudos enfocados sobre o galego ou de interese para o galego (traballos do campo da romanística, da lingüística xeral, traballos de corte teórico ou metodolóxico etc), así como os referidos ao portugués nas súas distintas variedades. En Anada publícanse recensións críticas orixinais de traballos lingüísticos sobre o galego ou de interese para esta lingua.

Pescuda

- Sandra Pereira, “Os pronomes clíticos em contextos infinitivos no portugués antigo”. 1-27
- Catarina Magro, “Redobro de clítico em portugués europeu”, 29-75
- Anik Nandi, “Política lingüística familiar. O papel dos proxenitores pro-galego na transmisión interxeneracional”, 77-101
- Graça Rio-Torto, Mailson Lopes, “Fluctuación prefijal en el gallego-portugués y en el castellano medievales”, 103-136
- Maria Eugênia Lammoglia Duarte, Humberto Soares da Silva, “Sujeito Nulo e Ordem Verbo-Sujeito no portugués brasileiro: análise diacrónica”, 137-165
- Maria Teresa Brocardo, “*Consirar e entender* em portugués – elementos para um estudo diacrónico”, 167-196
- María José Rodríguez Espiñeiro, “La expresión epirtémica *si cuadra* en español de Galicia”, 197-231
- Maria José Carvalho, “Consideragões sobre a cronología de algunas mudanças na morfología verbal do (galego)-português”, 233-264
- Susana Rodríguez Barcia, “A ideoloxía no *Dicionario Real Academia Galega (DRAG)*”, 265-303
- Patricia Giménez Eguíbar, M.^a Nieves Sánchez González de Herrero, “Rasgos de continuidad del gallego en documentos del monasterio de San Andrés de Espinareda (León) en el siglo XIII”, 305-337

Anada. Recensións

- Paulo Martínez Lema, “Ana Zabalza Seguín (dir.). *De engracia a Garazi. El misterio de los nombres en Navarra (Engraxitik Garazira. Izenen misterioa Nafarroan)*. Zizur Txikia: Aranzadi. 2018. 292 pp.”, 339-346
- Esteve Valls, “Neus Nogué. *La nova normativa a la butxaca*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat. 2018. 157 pp.”, 347-352
- Paulo Osório, “Ramón Mariño Paz. *Fonética e fonoloxía históricas da lingua galega*. Vigo: Edicións Xerais de Galicia. 2017. 699 pp.”, 353-356
- Xoán López Viñas, “Pär Larson. *La lingua delle cantigas. Grammatica del galego-portoghese*. Roma: Carocci editore, 2018. 139 pp.”, 357-364

RECURSOS DIXITAIS

- Álvarez de la Granja, María: *LEDIGAL. Variación sociolingüística no léxico disponible do galego*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <<http://ilg.usc.gal/ledigal/>>
- Álvarez, Rosario (dir.) / María Álvarez de la Granja (dir.) / Ernesto González Seoane / Marta Negro Romero / Xulio Sousa: *Patrimonio léxico da Gallaecia*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <<http://ilg.usc.gal/plg/>>

PUBLICACIÓNS DO PERSOAL DO ILG

ACTAS EN CONGRESOS

- Álvarez, Rosario (2019): “Ponte entre dois Mundos”. En Teresa Albuquerque / José Luís Ferreira (coord.): Repensar Ibéria. *Uma Reflexão sobre a Europa. Testemunhos de um Encontro*. Vila Real: Fundação da Casa de Mateus, 20-23.
- Domínguez Vázquez, María José / Miguel Anxo Solla Portela / Carlos Valcárcel Riveiro (2019): “Resources interoperability: exploiting lexicographic data to automatically generate dictionary examples”. En Kosem, I. et al. (eds.), *Electronic lexicography in the 21st century*. Proceedings of the eLex 2019 conference. 1-3 October 2019, Sintra, Portugal. Brno: Lexical Computing CZ, s.r.o., 51-71.
[<https://elex.link/elex2019/wp-content/uploads/2019/09/eLex_2019_4.pdf>](https://elex.link/elex2019/wp-content/uploads/2019/09/eLex_2019_4.pdf).
- Domínguez Vázquez, María José / María Teresa Sanmarco Bande / Miguel Anxo Solla Portela / Carlos Valcárcel Riveiro (2019): “Die Einsetzung von neuartigen online Werkzeugen im Fremdsprachenunterricht: multilinguale automatische Generatoren des nominalen Kombinationspotentials”. En *Aussiger Beiträge. Germanistische Schriftenreihe aus Forschung und Lehre. Acta universitatis purkynianae*. Facultatis philosophicae studia germanica. Repúblıca Checa, 119-137.
- Dubert García, Francisco (2019): “A segmentación do continuum xeolingüístico no noroeste da Península Ibérica”. En Lurdes de Castro Moutinho / Rosa Lídia Coimbra / Elisa Fernández Rei / Xulio Sousa / Alberto Gómez Bautista (eds.), *Estudos en variação lingüística nas línguas românicas*. UA Editora / Universidade de Aveiro / Serviços de Biblioteca, Informação Documental e Museologia, 15-39.
- Moutinho, Lurdes de Castro / Alexandre Vieira / Alberto Gómez Bautista / Elisa Fernández Rei / Helena Rebelo / Luís Fernández Pinto Salema / Rosa Lídia Coimbra / Xulio Sousa (2019): “Análise dialectométrica e cartográfica da variagão linguística”. En Lurdes de Castro Moutinho / Rosa Lídia Coimbra / Elisa Fernández Rei / Xulio Sousa / Alberto Gómez Bautista (eds.), *Estudos en variação lingüística nas línguas românicas*. UA Editora / Universidade de Aveiro / Serviços de Biblioteca, Informação Documental e Museologia.
- Simões, Alberto / Xavier Gómez Guinovart (2019): “Acquiring Domain-Specific Knowledge for WordNet from a Terminological Database”. En Rodrigues, Ricardo / Jan Janousek / Luís Ferreira / Luísa Coheur / Fernando Batista e Hugo Gonçalo Oliveira (eds.), *8th Symposium on Languages, Applications and Technologies (SLATE 2019)*, Schloss Dagstuhl / Leibniz-Zentrum fuer Informatik, Dagstuhl, Germany, 6:1-6:13.
[<https://doi.org/10.4230/OASIcs.SLATE.2019.6>](https://doi.org/10.4230/OASIcs.SLATE.2019.6).

CAPÍTULOS DE LIBROS

- Álvarez, Rosario (2019): “Galician linguistics: between hispanic philological tradition and visibility in the Luso-Brazilian sphere”. En Gabriel Rei-Doval / Fernando Tejedo-Herrero (eds.), *Lusophone, Galician and Hispanic Linguistics. Bridgin Frames and Traditions*. New York: Routledge, 92-112.

- Álvarez, Rosario (2019): “E una garza voaba e subía tan alto como a luz do día”. En X. M. Soutullo (ed.), *Luz Pozo Garza. Ese xeito de amor que chamamos Galicia*. Trasalba: Fundación Otero Pedrayo, 93-94.
- Álvarez, Rosario (2019): “Laudatio”. En Ernestina Carrilho / Ana Maria Martins / Sandra Pereira / Joao Paulo Silvestre (orgs.), *Estudos linguísticos e filológicos oferecidos a Ivo Castro*. Lisboa: CLUL, 15-27. <<http://hdl.handle.net/10451/39619>>
- Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane (2019): “Os fragmentos en galego do *Desempeño de un empeño* (1771), de Benito A. Godoy Figueroa”. En Xosé A. Fernández Salgado / Aquilino S. Alonso Núñez (eds.), *Non haberá illa, pro hai o nome. Homenaxe a Antón Palacio*. Vigo: Servizo de Publicacións da Universidade, 55-72.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): “A toponimia galega en branco e negro”. En Xosé A. Fernández Salgado / Aquilino S. Alonso Núñez (eds.), *Non haberá illa, pro hai o nome. Homenaxe a Antón Palacio*. Vigo: Universidade de Vigo, 343-366.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): “O artificio das etimoloxías: elementos constitutivos da toponimia galega”. En Ernestina Carrilho / Ana Maria Matins / Sandra Pereira / João Paulo Silvestre (orgs.): *Estudos lingüísticos e Filológicos Oferecidos a Ivo Castro*. Lisboa: Centro de Lingüística da Universidade de Lisboa, 277-319. <<http://hdl.handle.net/10451/39619>>
- Carracedo Fraga, Xosé (2019): “Isidore of Seville as a Grammarian”. En Andrew Fear / Jamie Wood (eds.), *A companion to Isidore of Seville (Brill's Companions to the Christian Tradition, vol. 87)*, Leiden: Brill, 222-244.
- Costas González, Xosé Henrique (2019): “A toponimia ameazada da Galicia exterior”. En X. A. Fernández Salgado / A. Alonso Núñez (eds.), *Non haberá illa, pro hai o nome. Homenaxe a Antón Palacio*. Vigo: Universidade, 367-386.
- Dubert García, Francisco (2019): “A gramática na Gramática de Saco”. En Rosario Álvarez (ed.) (2019): *Gramáticos e gramáticas. Homenaxe a Juan Antonio Saco Arce. 150 aniversario da publicación da Gramática gallega*. A Coruña: Real Academia Galega. <<https://doi.org/10.32766/rag.359>>
- Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira (2019): “CORILGA: un corpus para o estudo da variación e do cambio lingüístico no galego falado”. En Marta Blanco / Hella Olbertz / Victoria Vázquez Rozas (eds.), *Corpus y construcciones. Perspectivas hispánicas*. Anexo 79 de Verba, 221-243.
- Fernández Rei, Elisa (2019): “La entonación de las variedades ibéricas occidentales”. En Josefa Dorta (ed.), *Investigación geoprosódica. Amper: análisis y retos*. Madrid/Frankfurt: Iberoamericana/Vervuert, 25-45.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “A arela de liberdade de Manuel Antonio nun mar irreal sen ríbeiras nin costas”. En Julio Alonso (coord.): *Manuel Antonio e mais nós. Homenaxe a Manuel Antonio*. A Coruña: Hércules de Ediciones, 79-83.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “A poesía amorosa de Ramón Cabanillas”. Limiar de Ramón Cabanillas, *A rosa de cen follas. Hyakuyo nô bara*. Tradución [xaponesa] Takekazu Asaka. Osaka: Guinga Shoseki, 11-27.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “O litoral galego e o seu patrimonio léxico”. Limiar en Paco Rivas, *De Ribadeo ao Barqueiro. Navegando a son de costa*, [Ferrol]: Embora, 9-21.

- Gómez Guinovart, Xavier (2019): “Enriching parallel corpora with multimedia and lexical semantics: From the CLUVI Corpus to WordNet and SemCor”. En Irene Doval / M. Teresa Sánchez Nieto (eds.), *Parallel Corpora for Contrastive and Translation Studies: New resources and applications*, John Benjamins, Amsterdam. 141-158. <<https://doi.org/10.1075/scl.90.09gom>>.
- González González, Manuel (2019): “Don Antonio, homo faber. A orixe do apelido Fraguas”. En L. Cochón / J. Beramendi, *Antonio Fraguas: laboris causa. Cadernos Ramón Piñeiro XXXIX*. Santiago: Centro Ramón Piñeiro para a investigación en humanidades, 241-248.
- González Seoane, Ernesto (2019): “Descripción e prescripción na Gramática de Saco”. En Rosario Álvarez (ed.) (2019): *Gramáticos e gramáticas. Homenaxe a Juan Antonio Saco Arce. 150 aniversario da publicación da Gramática gallega*. A Coruña: Real Academia Galega. <<https://doi.org/10.32766/rag.359>>.
- González Seoane, Ernesto (2019): "Estereotipos e iconización nas representacións do portugués en textos galegos da Idade Moderna". En Ernestina Carrilho / Ana Maria Martins / Sandra Pereira / João Paulo Silvestre (orgs.), *Estudos Linguísticos e Filológicos Oferecidos a Ivo Castro*. Lisboa: Centro de Linguística da Universidade de Lisboa, 739- 763.<<http://hdl.handle.net/10451/39619>>.
- González Seoane, Ernesto / Gabriel Rei Doval (2019): "Language Standardization and Purism: a Historiographical Approach to Galician Grammar and Lexicography in the Nineteenth Century". En Gabriel Rei-Doval / Fernando Tejedo-Herrero (eds.), *Lusophone, Galician, and Hispanic Linguistics. Bridging Frames and Traditions*. New York: Routledge, 73-91.
- Mariño Paz, Ramón (2019): “Edición do texto”. En Salvador Francisco Roel, *Entremés galego ao feliz e real parto da nosa raíña (1707)*. (Edición ao coidado de Julio I. González Montañés, Anxo Angueira e Ramón Mariño Paz). Santiago de Compostela: Laiovento, 53-94.
- Mariño Paz, Ramón (2019): “Estudo lingüístico”. En Salvador Francisco Roel, *Entremés galego ao feliz e real parto da nosa raíña (1707)*. (Edición ao coidado de Julio I. González Montañés, Anxo Angueira e Ramón Mariño Paz). Santiago de Compostela: Laiovento, 127-166.
- Mariño Paz, Ramón (2019): “O cambio *dizes>dis, diz>di, dizen>din* nas fontes do galego medio”. En X. A. Fernández Salgado / A. S. Alonso Núñez (eds.), *Non haberá illa, pro hai o nome. Homenaxe a Antón Palacio*. Vigo: Universidade de Vigo, 97-113.
- Mariño Paz, Ramón (2019): “Normas de la escritura en gallego entre la Edad Media y el siglo XVII”. En Viorica Codita (ed.) / Eugenio Bustos Gisbert (coord.) / Juan Pedro Sánchez Méndez (coord.): *La configuración histórica de las normas del castellano*. Valencia: Tirant Humanidades, 163-192.
- Méndez, Luz (2019): “Apelidos foráneos de Galicia”. En Xosé A. Fernández Salgado / Aquilino S. Alonso Núñez (eds.), *Non haberá illa, pro hai o nome. Homenaxe a Antón Palacio*. Vigo: Universidade de Vigo, 415-431.
- Míguez, Vítor (2019): “On (un)certainty: The semantic evolution of Galician seguramente”. En Christopher Pinon (Ed.): *Empirical issues in syntax and semantics 12* (pp. 217-246). París: CSSP. ISSN: 1769-7158. <<http://www.cssp.cnrs.fr/eiss12/>>
- Monteagudo, Henrique (2019): “Política lingüística en Galicia: de la normalización sin conflicto al conflicto desnormalizador”. En Javier Giralt Latorres / Francho Nagore Laín (eds.),

La normalización social de las lenguas minoritarias: experiencias y procedimientos para la salvaguarda de un patrimonio inmaterial. Zaragoza: Prensas de la Universidad de Zaragoza, 17-55.

- Monteagudo, Henrique (2019): “Galician and the Portuguese-speaking world from the perspective of translation”. En Gabriel Rei-Doval / Fernando Tejedo-Herrero (eds.), *Lusophone, Galician and Hispanic Linguistics. Bridgin Frames and Traditions*. New York: Routledge, 55-72.
- Monteagudo, Henrique (2019): “Variación scriptolingüística e tradición manuscrita da lírica trovadoresca: As variables <nh/n> e <ss/s>”. En Ernestina Carrilho / Ana Maria Martins / Sandra Pereira / João Paulo Silvestre (eds.), *Estudos lingüísticos e filológicos oferecidos a Ivo Castro*. Lisboa: Centro de Lingüística da Universidade de Lisboa, 859-960.
- Monteagudo, Henrique (2019): “Lingua galega e emigración: Galicia- Buenos Aires”. En Isidro Dubert (ed.), *A morte de Galicia*. Vigo: Xerais, 270-298.
- Navaza, Gonzalo (2019): “Santa Baia das Donas de antano. Notas etimolóxicas”. En Xosé A. Fernández Salgado / Aquilino S. Alonso Núñez (eds.), *Non haberá illa, pro hai o nome. Homenaxe a Antón Palacio*. Vigo: Universidade de Vigo, 433-443.
- Pichel, Ricardo (2019): “O latín arromanzado do Foro de Pontevedra (1169)”. En X. Abilleira Sanmartín (coord.), *Estudos sobre o Foro de Pontevedra (1169)*. Pontevedra: Concello de Pontevedra, 95-103.
- Regueira, Xosé Luís / María José Ginzo (2019): “A cross-linguistic study of voiceless fricative sibilants in Galician and European Portuguese”. En Mark Gibson / Juana Gil (eds.), *Romance Phonetics and Phonology*. Oxford: Oxford University Press, 62-76.
- Santamarina, Antón (2019): “A obra de Saco Arce no contexto do Rexurdimento”. En Rosario Álvarez (ed.) (2019): *Gramáticos e gramáticas. Homenaxe a Juan Antonio Saco Arce. 150 aniversario da publicación da Gramática gallega*. A Coruña: Real Academia Galega. <<https://doi.org/10.32766/rag.359>>.

LIBROS

- Boullón Agrelo, Ana Isabel / Luz Méndez (eds.) (2019): *Estudos de Onomástica Galega IV. Os nomes das rúas*. A Coruña: Real Academia Galega
- Costas González, Xosé Henrique (2019): *Álvaro Cunqueiro. No Obradoiro do fabulador. Artigos en lingua galega. Faro de Vigo, 1972-1981*. Vigo: Galaxia.
- Domínguez Vázquez, María José / Mónica Mirazo Balsa / Carlos Valcárcel Riveiro (eds.) (2019): *Studies on Multilingual Lexicography*, Berlín: De Gruyter.
- Lorenzo, Ramón (2019): *Mosteiro de Montederramo. Colección documental e índices*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega.
- Moutinho, Lurdes de Castro / Rosa Lídia Coimbra / Elisa Fernández Rei / Xulio Sousa / Alberto Gómez Bautista (eds.) (2019): *Estudos en variação lingüística nas línguas românicas*. UA Editora / Universidade de Aveiro / Serviços de Biblioteca, Informação Documental e Museología.
- Regueira, Xosé Luís [coautor en obra colectiva, 39 autores]: Anne Aarsen, René Genis & Eline van der Veken (eds.) (2019): *Linguistic bibliography for the year 2018 and supplement for previous years*. Leiden / Boston: Brill.

ARTIGOS EN REVISTAS

- Álvarez, Rosario (2019): “Cultura galega”, *Maremagnum. Publicación galega sobre os transtornos do espectro do autista* 23, 19-24.
- Álvarez, Rosario / Eduardo Louredo (2019): “Limiar”. En Rosario Álvarez / Eduardo Louredo / Leonardo Lennertz Marcotulio / Marcus Vinícius Pereira das Dores, *Cabalgando nas ondas do Atlántico. Estudos sobre léxico galego e portugués. Labor Histórico*, v. 5, Número especial 2, 10-13. <<https://doi.org/10.24206/lh.v5iEspecial2.30538>>.
- Álvarez Pousa, Concepción (2019): “O vianés e o galego da área zamorana. Particularidades en común destas variedades do galego oriental”, *Madrygal. Revista de Estudios Gallegos* 22, 15-30. <<https://doi.org/10.5209/madr.66849>>.
- Amarelo Montero, Daniel (2019): “A (de)construcción identitaria homosexual na conversa. Implicacíons socioculturais no discurso gay galego”, *Madrygal. Revista de Estudios Gallegos* 22, 31-49. <<https://doi.org/10.5209/madr.66850>>
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): “Proposta para a estandarización da onomástica na edición de textos medievais”, *Liceo Franciscano* 212 (xaneiro-xuño), 45-78.
- Canosa, Xavier / Pablo Gamallo / Xavier Varela / José Ángel Taboada / Paulo Martínez Lema / Marcos García (2019): “Uma Utilidade para o Reconhecimento de Topónimos em Documentos Medievais / A Tool for Toponym Recognition in Medieval Documents”, *LinguaMÁTICA* 11, 1, 3-15.
- Carracedo Fraga, Xosé (2019): “El prólogo de la *Expositio quattuor Euangeliorum* atribuida a Jerónimo(CPL 631 y CLH 5): presentación, edición crítica y comentario”, *Euphrosyne* 47, 125-150.
- Fernández Rei, Elisa (2019): “Galician and Spanish in Galicia: prosodies in contact”, *Spanish in Context* 16:3, 438-461.<<https://doi.org/10.1075/sic.00046.fer>>.
- Dopazo Entenza, José Manuel (2019): “Alteracións de [§] en coda silábica na Illa de Ons”, *Estudios Hispánicos* XXVII, 25-39.
- Dopazo Entenza, José Manuel (2019): “Influencia do español no galego da Illa de Ons”, *Aunios* 24, 19-22.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “Notas sobre o *Legado familiar ‘Ramón Cabanillas’*”, *Cen follas de artes e letras* 1, 16-26.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “Olimpio Arca Caldas, mestre do pobo e mestre multidisciplinar”, *A Trabe de Ouro* 110, 99-124.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “Mondariz, os derradeiros anos optimistas no camiño longo de Ramón Cabanillas”, *A Trabe de Ouro* 111, 31-48.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “O periódico *O Sil* e o seu monográfico *Entroido en Galicia*”, *A Trabe de Ouro* 111, 133-139.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “O brigadista Takekazu Asaka. Trinta anos de entrega á Patria da Lingua Galega e á súa difusión no Xapón”, *A Trabe de Ouro* 112, 83-95.
- Mariño Paz, Ramón / Ricardo Pichel (2019): “Apócope extrema e influencia castellanizante en la prosa gallega del siglo XIV”, *Estudis Romànics* 41, 7-39.

- Negro Romero, Marta / Xulio Sousa (2019): “Áreas léxicas e dominios lingüísticos no noroeste da península ibérica”, *Madrygal. Revista de Estudios Gallegos*, 22, 223-239. <<https://doi.org/10.5209/madr.66861>>
- Pichel, Ricardo (2019): “O maldizer e o universo artúrico en Esquio”, *Olga. Revista de poesía galega en Madrid* 7, 57-67.
- Pichel, Ricardo e Pablo Sánchez Ferro (2019): “O legado haxiográfico de Bernardo de Brihuega en Ourense”, *Fronda. Voandeira do Arquivo Histórico Provincial de Ourense* 82, ano 13, maio-xuño 2019.
- Regueira Fernández, Xosé Luís (2019): “Variación fonética, a lingua da esfera pública e estándar oral: entre a lingüística e a política”, *Revista Galega de Filoloxía* 20, 119-147.
- Rodríguez Lorenzo, David (2019): "Algúns exemplos de variación léxica espazo-temporal no galego moderno fornecidos pola xeografía lingüística", en Rosario Álvarez / Eduardo Louredo / Leonardo Lennertz Marcotulio / Marcus Vinícius Pereira das Dores (eds.) (2019): *Cabalgando nas ondas do Atlántico. Estudos sobre léxico galego e portugués. Labor Histórico*, v. 5, Número especial 2, 100-130.
- Sousa, Xulio (2019): “Geonomastics on the web: visualizing surname distributions in a regional space”, *Problems of Onomastics* 16-3.

EDICIONES E NÚMEROS ESPECIAIS DE REVISTAS

- Álvarez, Rosario (ed.) (2009): *Gramáticos e gramáticas. Homenaxe a Juan Antonio Saco Arce. 150 aniversario da publicación da Gramática gallega*. A Coruña: Real Academia Galega. <<https://doi.org/10.32766/rag.359>>.
- Álvarez, Rosario / Eduardo Louredo / Leonardo Lennertz Marcotulio / Marcus Vinícius Pereira das Dores (eds.) (2019): *Cabalgando nas ondas do Atlántico. Estudos sobre léxico galego e portugués. Labor Histórico*, v. 5, Número especial 2. Rio de Janeiro: UFRJ. <<https://doi.org/10.24206/lh.v5i2>>.

RECENSIÓN

- Álvarez de la Granja, María (2019): Recensión a Carmen Mellado Blanco / Katrin Berty / Inés Olza (eds.) (2017): *Discurso repetido y fraseología textual (español y español-alemán)* en *Cadernos de fraseoloxía galega* 19, 234-240.
- Mariño Paz, Ramón (2019): Recensión de Xosé Luís García Arias (2017): *Diccionariu etimolóxicu de la llingua asturiana (DELLA)*. Tomo I (A-B). [Uviéu]: Universidá d'Uviéu / Academia de la Llingua Asturiana en Verba 46, 463-468.
- Pichel, Ricardo (2019): Recensión de Simona Ailenii (2019): *A tradução galego-portuguesa do romance arturiano. Os primeiros testemunhos*. Porto: estratéxias criativas (estudos medievais 6), en *Madrygal. Revista de Estudios Gallegos* 23, 341-343. <<https://dx.doi.org/10.5209/madr.66880>>.
- Pichel, Ricardo (2019): Recensión de Julio González Montañés, Anxo Angueira e Ramón Mariño Paz (2019): *Salvador Francisco Roel. Entremés galego ao feliz e real parto da nosa raíña (1707)*. Santiago de Compostela: Laioveneto, en *Madrygal. Revista de Estudios Gallegos* 23, 365-368. <<https://dx.doi.org/10.5209/madr.66887>>.

E. TESES EN CURSO DIRIXIDAS POR MEMBROS DO ILG

- Aguete Cajiao, Alba: *Vocalismo galego. Motivacións fonolóxicas do cambio*. Directores: Manuel González González e Elisa Fernández Rei.
- Alonso Parada, Raquel: *Estudo do proceso de tradución ao galego da General Estoria (séc. XIV)*. Director: Xavier Varela Barreiro.
- Aneiros Loureiro, Manuel: *Estudio iconográfico de "los cuatro jinetes del Apocalipsis" en el beato de Lorvão. Correspondencia entre texto e imágenes*. Director: Xosé Carracedo Fraga.
- Álvarez Pousa, María Concepción: *A lingua da Terra de Viana do Bolo. Descripción dialectal e análise do cambio lingüístico*. Director Francisco Fernández Rei.
- Domínguez Oroña, María Beatriz: *A alternancia causativa-anticausativa en pares léxicos no galego actual*. Directores: Rosario Álvarez e Xulio Sousa.
- Dopazo Entenza, José Manuel: *A lingua da Illa de Ons. Descripción dialectal e análise do cambio lingüístico*. Directores: Francisco Fernández Rei e Xosé Luís Regueira Fernández.
- Dourado Fernández, Rocío: *Toponimia do Concello de Ribadeo*. Director: Xavier Varela Barreiro.
- Lago Caamaño, Clara: *Cambio lingüístico en tempo aparente no léxico do galego: a alimentación*. Director Xulio Sousa.
- Mariño Dávila, Esperanza: *Un canon lingüístico en construcción. O paradigma literario de Ramón Cabanillas*. Directora: Rosario Álvarez Blanco.
- Míguez Rego, Vítor: *Modalidade epistémica en galego*. Director: Francisco Cidrás Escáneo.
- Negro Romero, Marta: *Variación e cambio lingüístico no galego contemporáneo: o léxico do corpo humano*. Directores: Rosario Álvarez Blanco, Francisco Dubert García.
- Oliveira, Pedro Guedes: *Fonología prosódica e entoacional da Língua Mirandesa*. Directora: Elisa Fernández Rei e José Manuel Pires da Silva Almeida Veloso.
- Pérez Capelo, Carolina: *Toponimia e variación dialectal*. Directores: Rosario Álvarez e Gonzalo Navaza.
- Rico Verea, Xesús Xabier: *Os suxeitos da lingua e a identidade: na política social e na opinión pública*. Director: Henrique Monteagudo.
- Rodríguez Lorenzo, David: *Evolución diatópica do galego no século XX. Análise contrastiva dos materiais que ofrece a xeografía lingüística*. Director: Xulio Sousa.
- Romo Poderós, Irene: *Elementos de oralidad en la literatura española popular de la Edad Media y su pervivencia en la actualidad*. Director: Xosé Carracedo Fraga.
- Santos Raña, Irene: *Percepcións e actitudes sobre o contacto de linguas no territorio lingüístico do galego*. Directores: Xulio Sousa e Francisco Dubert.
- Suárez Quintas, Soraya: *A percepción da variación lingüística en galego: os falantes e os dialectos*. Director: Xulio Sousa.
- Vidal Fonseca, Guillermo: *O Val de Barcala e as súas bases lingüísticas galegas no Catastro de Ensenada (século XVIII)*. Director: Ramón Mariño Paz e Xavier Varela Barreiro.

F. TESES DEFENDIDAS

- Basanta Llanes, Noemí: “As formas cambiaron porque o mundo cambiou”: construcción discursiva interseccional de identidades de xénero e sexualidade en conversas sobre ligar, Universidade de Santiago de Compostela. Programa de doutoramento en Lingüística da USC. Data de lectura 10/01/2019. Director: Xosé Luís Regueira Fernández.
- Corral Pérez, Isabel: *Diversidad lingüística en Hispanoamérica. Una visión interdisciplinar centrada en el caso mexicano*. Universidade de Santiago de Compostela. Programa de doutoramento en Lingüística da USC. Data de lectura 21/09/19. Dirección: María Sol López Martínez (co-dirección coa Profª Carme Silva Domínguez).
- Louredo Rodríguez, Eduardo: *Variación e cambio lingüístico en tempo aparente: o galego do Ribeiro*. Universidade de Santiago de Compostela. Programa de doutoramento en Lingüística da USC. Data de lectura 7/06/2019. Director: Xulio Sousa Fernández.
- Rodríguez Parada, Raquel: *O léxico do enxoaval (ss. XIII-XVI). Contribución ao estudo semántico dos tecidos, vestiario e complementos na prosa documental galega*. Universidade de Santiago de Compostela. Programa de doutoramento en Lingüística da USC. Data de lectura: 10/09/2019. Director: Ernesto X. González Seoane.

G. TESES DE LICENCIATURA DEFENDIDAS

- Capone, Alida (2019): *La palatalización de las consonantes en Lengua Gallega y Lengua Castellana*. Memoria de licenciatura. “Sapienza” Università di Roma. Cualificación: 110/114 cum laude. Director: Ramón Mariño Paz.

H. ESTADÍAS EN CENTROS DE INVESTIGACIÓN

- Míguez Vítor (2019). Estadía de investigación no departamento de lingüística da Universidade de Lovaina (KU Leuven), Bélxica, durante o período 04/03/2019 a 03/06/2019. Financiamento: Programa Erasmus + PhD.

I. COMUNICACIÓNS PRESENTADAS NO ILG

- Irenilde Pereira dos Santos, Universidade de São Paulo, “A variação lingüística e o Português do Brasil: o léxico en foco”, 29 de xaneiro de 2019.
- Carlota de Benito Moreno, Romanisches Seminar – Universidade de Zurich, “Las redes sociales como fuentes de datos para el estudio de la variación: ventajas y desventajas”, 6 de xuño de 2019.
- Henri Chaffot, Université Rennes 2, “Sobre las representaciones y actitudes lingüísticas del alumnado de secundaria en Galicia y Bretaña”, 17 de xuño de 2019.
- Juan Manuel Fustes, Universidad de la República, “Lengua y enseñanza en el Uruguay lusohablante”, 9 de xullo de 2019.

- Unai Lauzirika, Universidade de Leipzig, “Análise do impacto da ensinanza de linguas minorizadas no estranxeiro e o seu encadramento na política lingüística. O caso vasco”, 15 de xullo de 2019.
- Paul O'Neill, Universidade de Sheffield, “A orígen do portugués popular brasileiro: comparação morfológica com o galego e o portugués europeu”, 19 de xullo de 2019.
- Marilucia Barros de Oliveira, Universidade Federal do Pará, “Santiago em Mazação Velho (Amapá/Brasil): cultura religiosa e língua”, 29 de xullo de 2019.
- Fernando Tejedo-Herrero, Universidade de Wisconsin-Madison, “El laísmo, un exemplo de dialectologización del castellano: de uso cortesano a rasgo dialectal”, 9 de setembro de 2019.
- Miren Azkárate, Universidade do País Vasco, Joan Costa, Universidade Pompeu Fabra e Miquel A. Pradilla, Universidade Rovira i Virgili, “Por una estandaroloxía comparada das linguas da península ibérica: perspectiva desde o éuskaro e o catalán”, 20 de setembro de 2019.
- Natalia Jardón, Centre for Advanced Study in Theoretical Linguistics (CASTL) da Universidade Ártica de Noruega, “Sistemas verbales en contacto: el caso de ter/levar + participio perfecto (pp.) en gallego y tener/llevar + pp. en el castellano de Galicia”, 18 de outubro de 2019.

J. VISITAS DE INVESTIGACIÓN

- 62
- Marilucia Barros de Oliveira. Investigadora posdoutoral. Universidade Federal do Pará, 01/08/2018 a 31/08/2019.
 - Márluce Coan. Universidade Federal do Ceará. 01/03/2019 a 28/02/2021.
 - Carlos Eduardo Deoclécio. Universidade Federal Fluminense. 01/12/2019 a 30/11/2020.
 - Juan Manuel Fustes. Universidad de la República (Uruguai), 01/07/2019 a 10/07/2019.
 - Valéria Gil Condé, Universidade de São Paulo. 10/10/2019 a 10/03/2020.
 - Paul O'Neill, University of Sheffield. 01/07/2019 a 31/07/2019.
 - Javier Rivas. University of Colorado Boulder. 08/07/2019 a 17/07/2019.
 - Facundo Reyna. Christian Albrecht Universität. 06/06/2019 a 10/06/2019.

K. PARTICIPACIÓN NA ORGANIZACIÓN DE ENCONTROS CIENTÍFICOS

- Aguete Cajiao, Alba: Comité revisor do congreso *Phonetics and Phonology in Europe 2019*. Lecce (Italia), 17-19 de xuño de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Membro da Comisión organizadora do *I Seminário Internacional de estudos lingüísticos: Galego e Português, o passado presente*. Universidade Federal Fluminense / Universidade Federal do Rio de Janeiro / Instituto da Lingua Galega – Universidade de Santiago de Compostela. Niterói-RJ, Instituto de Letras da UFF, 5-7 de xuño de 2019.

- Álvarez, Rosario (2019): Comissão Científica do *1º FIS. Fórum Internacional em Sociolinguística. Descrição, Teoria, Metodologia e Ensino*. Universidade Federal do Rio de Janeiro - GT de Sociolinguística da ANPOLL (Associação Nacional de Pós-Graduação e Pesquisa em Letras e Linguística). Rio de Janeiro, 26-27 de novembro de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Coordinadora do comité organizador dos *XXI Encontros para a normalización lingüística. Divulgación científica en Galicia: cal é o peso (atómico) do galego?* Santiago de Compostela, 4 e 5 de abril de 2019.
- Álvarez, Rosario (2019): Directora do *Simposio ILG 2019 Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*. Santiago de Compostela, 5-8 de novembro de 2019.
- Álvarez de la Granja, María (2019): Membro do comité organizador do *Simposio ILG 2019 Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*. Santiago de Compostela, 5-8 de novembro de 2019.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): Coorganizadora con Luz Méndez da *IV Xornada de onomástica galega (Pontevedra, 2019). Os nomes das rúas*. Pontevedra, 19 de outubro de 2019. (Organizado pola Real Academia Galega coa colaboración da Deputación de Pontevedra e o Museo de Pontevedra, onde tivo lugar).
- Carracedo Fraga, Xosé (2019): Organizador do *Coloquio internacional "En las fronteras de la literatura. Saberes útiles en la Antigüedad tardía y en la Edad Media"*, Santiago de Compostela, 6-7 de xuño de 2019.
- Carracedo Fraga, Xosé (2019): Director e coordinador do curso de formación de profesorado *Actualización metodológica no ensino do latín*, Santiago de Compostela, 22-24 de xuño de 2019.
- Fernández Rei, Elisa e Xosé Luís Regueira (2019): Coordinadores do panel “Silencios e resistencias: a construcción identitaria de minorías na Galicia actual”, no *IV Simposio Internacional EDISO: Vozes, silêncios e silenciamentos nos estudos do discurso*, Santiago de Compostela, 4-7 de xuño de 2019.
- Gómez Guinovart, Xavier (2019): Membro do Comité Científico do *SwissText 2019 - 4th Swiss Text Analytics Conference*, Zurich University of Applied Sciences (ZHAW), Winterthur, 18-19 de xuño de 2019.
- Gómez Guinovart, Xavier (2019): Membro do Comité Científico do *XXXV Congreso de la Sociedad Española para el Procesamiento del Lenguaje Natural (SEPLN19)*, Universidade do País Vasco, Bilbao, 24-27 de setembro de 2019.
- Gómez Guinovart, Xavier (2019): Membro do Comité Científico do *SLATE 2019 - Symposium on Languages, Applications and Technologies*, Universidade de Coimbra, Coimbra, 27-28 de xuño de 2019.
- Mariño Paz, Ramón (2019): Membro da Comissão Científica do *II Fórum Internacional da Língua Portuguesa. 500 Anos da Circum-navegação do Mundo: Novas Contribuições em Investigação e Ensino*, Faculdade de Filologia da Universidade Complutense de Madrid, 13-15 de novembro de 2019.
- Monteagudo, Henrique (2019): Membro da Comisión organizadora do *I Seminário Internacional de estudos linguísticos: Galego e Português, o passado presente*. Universidade Federal Fluminense / Universidade Federal do Rio de Janeiro / Instituto da Lingua Galega – Universidade de Santiago de Compostela. Niterói-RJ, Instituto de Letras da UFF, 5-7 de xuño de 2019.

- Negro Romero, Marta (2019): Secretaria do *Simposio ILG 2019 Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*. Santiago de Compostela, 5-8 de novembro de 2019.
- Pichel, Ricardo (2019): Director do Curso “Los libros de viajes medievales: peregrinaciones, imágenes y monstruos”, Universidad de Alcalá, 23 setembro a 21 de outubro de 2019.
- Prada Piñeiro, Nereida (2019): Membro do comité organizador do *Simposio ILG 2019 Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*. Santiago de Compostela, 5-8 de novembro de 2019.
- Regueira, Xosé Luís (2019): Membro do comité científico da *I Jornada em Línguas Minoritárias*. Aveiro (Portugal), 6 de decembro de 2019.
- Sousa, Xulio (2019): Membro do comité científico do *Simposio ILG 2019 Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*. Santiago de Compostela, 5-8 de novembro de 2019.
- Vila-Amado, Raquel (2019): Membro do comité organizador do *Simposio ILG 2019 Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*. Santiago de Compostela, 5-8 de novembro de 2019.

L. ACTIVIDADES RELACIONADAS CO ENSINO MEDIO

CHARLAS DO PROGRAMA “A PONTE ENTRE O ENSINO MEDIO E A USC”

- Álvarez de la Granja, María (2019): "Cal ti es, así me dis. Idiosincrasia e universalidade na fraseoloxía galega" en 5 centros (IES Terra do Xallas, Santa Comba, 16/01/2019; IES Mendiño, Redondela, 21/01/2019; IES 20 de marzo, Baiona, 28/01/2019; IES Chano Piñeiro, Forcarei, 05/02/2019, IES A Nosa Señora dos Ollos grandes, Lugo, 05/04/2019).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): *¿Por que nos chamamos así? Os apelidos de Lalín*. Instituto de Educación Secundaria Laxeiro (Lalín). 24/01/2019.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): *¿Por que nos chamamos así? Os apelidos de Monforte*. Instituto de Educación Secundaria Río Cabe (Monforte). 15/02/2019.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2019): *¿Por que nos chamamos así? Os apelidos da Rúa*. Colegio Diocesano San Pablo VI – Fátima (A Rúa). 25/04/2019.
- Dubert García, Francisco (2019): "Lingua en contacto" en 5 centros (IES Terra de Xallas, Santa Comba, 19/12/2019; IES Francisco Daviña Rey, Monforte de Lemos, 08/01/2019; IES Auga da Laxe, Gondomar, 10/01/2019; IES Pontepedriña, Santiago de Compostela, 24/01/2019; IES Becerreá, Becerreá, 30/01/2019).
- Sousa, Xulio (2019): "Como cambia o significado das palabras" en 5 centros (IES Manuel Chamoso Lamas, O Carballiño 21/02/2019; IES Maruxa Mallo, Ordes 25/03/2019; IES Rafael Puga Ramón, A Coruña 25/02/2019; IES Do Camiño Palas de Rei 7/03/2019; IES Campo de San Alberto, Noia 5/04/2019).

PARTICIPACIÓN NO PLAN PROXECTA DA XUNTA DE GALICIA

- Programa *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, acción do Plan Proxecta integrada no proxecto Geoarpad.
- Programa *Fitofaladoiro* (Instituto da Lingua Galega e Herbario SANT da USC).

OUTRAS ACTIVIDADES

-Basanta, Noemí (2019): “Que fai un estadounidense coleccionando cancións?: un breve percorrido polo noso patrimonio literario-musical”, Semana Cultural do IES Antonio Fraguas, Santiago de Compostela, 8 abril 2019. Por invitación.

M. ACTIVIDADES E PUBLICACIÓNS DE CARÁCTER DIVULGATIVO

ARTIGOS EN XORNAIS E REVISTAS

- Álvarez, Rosario (2019): “Escrita en pedra”, *Revista da Catedral de Santiago* 3, xullo 2019, 10.
- Álvarez, Rosario (2019): “O dezaseis”, *Biblos. Clube de lectores* 100, set-out 2019, 5.
- Álvarez, Rosario (2019): “Galicia nun só día?”, *El Correo Gallego. Especial*, 25/07/2019, 6.
- Álvarez, Rosario (2019): “Unha cultura en movemento, para todos e todas”, *El Progreso-Suplemento*, 25/07/2019, 10.
- Álvarez, Rosario (2019): “Os felices vinte”, *El Correo Gallego*, 31/12/19, 36.
- Álvarez Pousa, Concepción (2019): “Correr o Entrudio en Terras do oriente ourensán”, *O Sil ano 2000, Especial Entroido en Galicia*, 02/2019, 132.
- Álvarez Pousa, Concepción (2019): “As Letras do Bierzo, Antonio Fernández Morales”, *O Sil ano 2000, Especial Letras Galegas*, 05/2019, 20.
- Álvarez Pousa, Concepción (2019): “Valdeorras, o selo distintivo de Florencio Delgado Gurriarán”, *O Sil ano 2000. Especial Nadal*, 12/2019, 5.
- Fernández Rei, Francisco (2019): “A nova gramática para xaponeses e as “moi tristes” follas rosalianas do brigadista Asaka”, *Voces de ProLingua* (en liña, 08/01/2019).
[<http://prolingua.gal/voces/a-nova-gramatica-para-xaponeses-e-as-moi-tristes-follas-rosalianas-do-brigadista-asaka>](http://prolingua.gal/voces/a-nova-gramatica-para-xaponeses-e-as-moi-tristes-follas-rosalianas-do-brigadista-asaka)
- Fernández Rei, Francisco (2019): “ProLingua fondeou na Homenaxe a Xabier P. Docampo”. *Voces de ProLingua* (en liña, 07/06/2019).
[<http://prolingua.gal/voces/prolingua-fondeou-na-homenaxe-a-xabier-p-docampo?fbclid=IwAR2dnIdnFhtW_f3ezshLWR1sOMH4ilvuqisQJwQuoLMXVXmma5bUGbj3VJ8>](http://prolingua.gal/voces/prolingua-fondeou-na-homenaxe-a-xabier-p-docampo?fbclid=IwAR2dnIdnFhtW_f3ezshLWR1sOMH4ilvuqisQJwQuoLMXVXmma5bUGbj3VJ8)
- Fernández Rei, Francisco (2019): “Lingua galega e Premios da Cultura”. *Voces de ProLingua* (en liña, 14/12/2019).
[<http://www.prolingua.gal/voces/lingua-galega-e-premios-da-cultura>](http://www.prolingua.gal/voces/lingua-galega-e-premios-da-cultura).
- González González, Manuel (2019): “O verbo dos arguinias” en: Real Academia Galega-Fundación Barrié: Portal das palabras. Palabras asinadas
[\(<https://portaldaspalabras.gal/lexico/palabra-asinada/o-verbo-dos-arguinias/>\)](https://portaldaspalabras.gal/lexico/palabra-asinada/o-verbo-dos-arguinias/)
- Hermida Gulías, Carme (2019): “Polos vieiros do pensamento con Avelino Cachafeiro na lembranza” en <<https://www.tabeirosmontes.com/>>.

- Pichel, Ricardo (2019): “La tradición vernácula de la obra de Bernardo de Brihuega: noticia de un nuevo hallazgo”, *TextoR. Grupo de Investigación Textos para la Historia del Español*, 08/04/2019, <<https://textorblog.wordpress.com/2019/04/08/la-tradicion-vernacula-de-la-obra-de-bernardo-de-brihuega-noticia-de-un-nuevo-hallazgo/>>
- Pichel, Ricardo (2019): “«Más vale tuerto...» Sobre la singular lectura e interpelación de un texto medieval”, *TextoR. Grupo de Investigación Textos para la Historia del Español*, 08/02/2019, <<https://textorblog.wordpress.com/2019/02/08/mas-vale-tuerto-sobre-la-singular-lectura-e-interpelacion-de-un-texto-medieval/>>

OUTRAS ACTIVIDADES DE CARÁCTER DIVULGATIVO

-Fernández Rei, Francisco (2019): “Presenza do berberecho na historia do galego literario e nas historias de vida de mariscadoras do litoral galego”. Intervención introductaria do vídeo “A xoia oculta do Atlántico” na *Xornada de debate sobre o valor cultural dos berberechos do Proxecto Cockles*, do Programa Interreg Atlantic Area da Unión Europea, coordinado por Rosa Fernández Otero do Centro Tecnolóxico do Mar-Fundación CETMAR. Cambados, 26 de setembro do 2019.

N. CONTRATOS PREDOUTORAIS

-Vítor Míguez Rego: Convocatoria XUNTA.
Data de inicio 31/07/2017 - Data de finalización 30/07/2020

O. PARTICIPACIÓN EN REDES E GRUPOS DE INVESTIGACIÓN DO PERSONAL INVESTIGADOR VINCULADO

GRUPO DE INVESTIGACIÓN LINGÜÍSTICA E FILOLOXÍA GALEGAS (FILGA)

Os integrantes do ILG participan no Grupo de investigación FILGA, considerado Grupo de Referencia Competitiva e financiado en convocatorias competitivas pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia desde 2006.

Convenios, contratos e contribución institucional

A. CONVENIOS E CONTRATOS

Durante o ano 2019 a Universidade de Santiago a través do ILG mantivo ou estableceu convenios:

- Coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Consellería de Cultura e Turismo da Xunta de Galicia, un convenio para desenvolver un programa de actuacións en materia de investigación lingüística.
- Coa Fundación Barrié, para a edición conxunta do Atlas Lingüístico Galego.

Ademais, no ano 2019 asinouse un convenio entre a Xunta de Galicia e a USC a través do IDEGA no marco do Convenio Accións I+D (Xunta 2019 - 2020) para o impulso dunha agrupación de investigación en Ciencias Sociais e Humanidades ("Desenvolvemento da plataforma de xestión de información patrimonial definida no proxecto GEOARPAD"). O ILG recibe financiamento no marco deste convenio para o desenvolvemento de actuacións vinculadas co proxecto GEOARPAD.

67

B. CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL: ORGANIZACIÓN SOCIAIS, ACADÉMICAS ETC.

- Álvarez, Rosario. Académica numeraria da RAG. Tesoureira. Directora da Sección de Lingua. Coordinadora do Seminario de Gramática.
- Álvarez, Rosario. Coordinadora da Comisión Técnica de *Gallaeciae Monumenta Historica (GMH)*, do Consello da Cultura Galega.
- Álvarez, Rosario. Coordinadora do Centro de Documentación Sociolingüística de Galicia (CDSG), do Consello da Cultura Galega.
- Álvarez, Rosario. Membro da comisión avaliadora do desempeño docente da área Ciências da Linguagem da Facultade de Letras da Universidade de Lisboa.
- Álvarez, Rosario. Membro da Comissão Temática da Língua Portuguesa, da CPLP (Comunidade dos Países de Língua Portuguesa).
- Álvarez, Rosario. Membro da Sección de Lingua, literatura e Comunicación do Consello da Cultura Galega.

-Álvarez, Rosario. Membro do Comité Académico da Cátedra Galicia-América da UNSAM (Buenos Aires), desde a fundación.

-Álvarez, Rosario. Membro do equipo do Programa de Pós-Graduação em Letras (Mestrado e Doutorado) e Programa de Pós-Graduação em Estudos de Linguagens (Mestrado), da FAAL-UFMS (Coord. Elizabete Aparecida Marques), seleccionado dentro do Programa Institucional de Internacionalización CAPES-PRINT (Edital 41/2017).

-Álvarez, Rosario. Membro do Painel de Ciências da Linguagem. 2019

-Álvarez, Rosario. Membro externo do equipo do Centro de Lingüística da Universidade de Lisboa.

-Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado da Fundación Penzol, en representación do CCG.

-Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado do Museo do Pobo Galego, en representación do CCG.

-Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado Fundación Otero Pedrayo, en representación do CCG.

-Álvarez, Rosario. Presidenta do Consello da Cultura Galega.

-Álvarez de la Ganja, María. Vogal da Comisión Galega de Informes, Avaliación, Certificación e Acreditación (CGIACA) da Axencia para a Calidade do Sistema Universitario de Galicia (ACSUG).

-Álvarez de la Granja, María. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.

-Álvarez de la Granja, María. Coordinadora do grupo de investigación Filoloxía e Lingüística Galegas (FILGA).

-Boullón Agrelo, Ana Isabel. Académica correspondente da Real Academia Galega e membro do seu Seminario de Onomástica.

-Boullón Agrelo, Ana Isabel. Presidenta da Asociación Galega de Onomástica.

-Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro da Asociación de Tradutores Galegos (Vigo).

-Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do International Council of Onomastic Sciences.

-Cidrás Escáneo, Francisco Antonio. Académico correspondente da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.

-Dubert García, Francisco. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.

-Fernández Rei, Elisa. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.

-Fernandez Rei, Francisco. Membro do Consello do Programa de mestrado «Lenguas románicas» da Universidade de San Petersburgo, dirixido por Elena Zernova, en calidade de experto de universidades extranxeiras (proposto en outubro do 2019, pendente de aprobación).

-Fernández Rei, Francisco. Membro numerario da Real Academia Galega e membro da Sección de Lingua, do Seminario de Terminoloxía e do Seminario de Lexicografía, do que foi secretario ata o 18 de decembro de 2019.

-Fernández Rei, Francisco. Membro de número do Padroado do Museo do Pobo Galego.

-Fernández Rei, Francisco. Conselleiro de Honra do Consello d'a Fabla Aragonesa.

-González González, Manuel. Académico numerario da Real Academia Galega.

-González González, Manuel. Coordinador científico do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.

- González González, Manuel. Membro correspondente do Institut d'Estudis Catalans.
- González González, Manuel. Director de TERMIGAL.
- González González, Manuel. Membro da Asociación Europea de Terminología (EAFT).
- González González, Manuel. Membro da Asociación Española de Terminología (AETER)
- González González, Manuel. Membro de REALITER (Rede panrománica de terminología).
- González González, Manuel. Membro de LIMMITER.
- González González, Manuel. Membro da Sociedade Española de Lingüística.
- González González, Manuel. Membro da Asociación Española de Acústica Forense.
- González González, Manuel. Membro da Société de Linguistique Romane.
- González González, Manuel. Membro da International Society for Dialectology and Geolinguistics (SIDG).
- González Seoane, Ernesto. Académico correspondente da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
- González Seoane, Ernesto. Vicerreitor de Profesorado da Universidade de Santiago de Compostela.
- Lorenzo, Ramón. Académico numerario da Real Academia Galega.
- Míguez Rego, Vítor. Membro da Societas Linguistica Europaea.
- Monteagudo Romero, Henrique. Académico numerario da Real Academia Galega. Secretario.
- Monteagudo Romero, Henrique. Membro da Sección de Lingua, literatura e Comunicación do Consello da Cultura Galega.
- Navaza Blanco, Gonzalo. Académico correspondente da Real Academia Galega.
- Negro Romero, Marta. Membro colaborador do Instituto de Estudos de Literatura Tradicional da Universidade Nova de Lisboa.
- Palacio Sánchez, Antón. Académico correspondente da Real Academia Galega.
- Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro da Red Internacional CHARTA (Corpus Hispánico y Americano en la Red: Textos Antiguos) da Universidad de Alcalá.
- Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro da Rede de Estudos Medievais Interdisciplinares (Universidade de Santiago de Compostela)
- Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro asociado de PhiloBiblon. Bitagap (Bibliografía de Textos Antigos Galegos e Portugueses) da University of California.
- Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro do grupo GITHE. Grupo de Investigación Textos para la Historia del Español de la Universidad de Alcalá.
- Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro do Seminário de Literatura Medieval, Pensamento e Sociedade da Universidade do Porto.
- Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro da Rede Petristas Network / Redes Petristas do Centre for Medieval Literature, University of Southern Denmark.
- Regueira Fernández, Xosé Luís. Académico numerario da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
- Santamarina Fernández, Antón. Académico numerario da Real Academia Galega.

Resumo económico

2019

INGRESOS

Contribución da Universidade de Santiago de Compostela	2.300,00
Subvención da Fundación Pedro Barrié de la Maza	12.100,00
Convenio entre USC e a Secretaría Xeral de Política Lingüística - Atlas Lingüístico Galego - A Lingua da xente nova: Competencia, cambio lingüístico, actitudes e muda da lingua. - Conclusión da edición da colección documental do Mosteiro de Santa María de Oia. - Edición interpretaiva e inventario toponímico das Memorias do Arzobispado de Santiago. -Aproximación ao estudo do notariado e das características da súa producción documental.	111.111,11
Proxectos en convocatorias competitivas no ámbito europeo - POCTEP	2.148,58
Proxectos en convocatorias competitivas no ámbito nacional - Corpus textos galegos escritos por estudiantes. - Variación y cambio en los dominios gallego y portugués.	11.040,00 15.600,00
Proxectos en convocatorias competitivas no ámbito autonómico - Consolidación e Estruturación (GRC)	58.333,33
Producción Científica	3.107,00
Dereitos de autor	476,56
TOTAL INGRESOS	216.216,58

GASTOS

Material e Comunicacións	2.819,32
Reproducións	1.927,20
Biblioteca	3.843,76
Equipamento e reparacións	8.069,58
Persoal	207.736,40
Asistencia a Congresos e Cursos	10.334,42
Traballos encargados ao exterior	13.512,90
Atencións protocolarias	807,30
TOTAL GASTOS	249.050,88

Relación de recursos do ILG

- AMPER-Galicia
- Arquivo do Galego Oral (AGO)
- Biblioteca dixital da Galicia Medieval (BGM)
- Cartografía dos Apelidos de Galicia (CAG)
- Comparación dos dez nomes más populares en diferentes zonas no ano 2015
- Dicionario de dicionarios da lingua galega (DdD)
- Dicionario de dicionarios de xirias
- Dicionario de Dicionarios do Galego Medieval (DDGM)
- Dicionario de pronuncia da lingua galega
- Evolución dos 10 nomes más populares en Galicia entre 2000 e 2015
- FOLERPA - Ferramenta On-Line para ExpeRimentación PerceptivA
- Gondomar. Corpus dixital de textos galegos da Idade Moderna
- Índices do Atlas Lingüístico Galego
- Inventario Toponímico da Galicia Medieval (ITGM)
- LEDIGAL – Variación sociolingüística no léxico dispoñible do galego
- Patrimonio Léxico da Gallaecia
- Portal de ditados tópicos galegos
- Ránking dos dez nomes más populares en Galicia (2000-2015)
- Recursos Integrados da Lingua Galega (RILG)
- Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués
- Tesouro Informatizado da Lingua Galega (TILG)
- Tesouro Medieval Informatizado da Lingua Galega (TMILG)
- Vocabulario Ortográfico da Lingua Galega (VOLG)
- Xelmírez. Corpus lingüístico da Galicia medieval

Personal

RELACIÓN DE INVESTIGADORES

PERSOAL DOCENTE E INVESTIGADOR

Rosario Álvarez	Investigadora adscrita
María Álvarez de la Granja	Investigadora adscrita. Secretaria
Carme Ares Vázquez	Investigadora adscrita
Ana Isabel Boullón Agrelo	Investigadora adscrita
Francisco A. Cidrás Escáneo	Investigador adscrito
Xosé Luís Couceiro Pérez	Investigador ad honorem
María José Domínguez Vázquez	Investigadora adscrita
Francisco Dubert García	Investigador adscrito
Elisa Fernández Rei	Investigadora adscrita
Francisco Fernández Rei	Investigador adscrito
Manuel González González	Investigador adscrito
Ernesto X. González Seoane	Investigador adscrito
Carme Hermida Gulías	Investigadora adscrita
Mª Sol López Martínez	Investigadora adscrita
Ramón Lorenzo	Investigador ad honorem
Ramón Mariño Paz	Investigador adscrito
Henrique Monteagudo	Investigador adscrito
Eduardo M. Moscoso Mato	Investigador adscrito
Xosé Luís Regueira Fernández	Investigador adscrito. Director
María Teresa Sanmarco Bande	Investigadora adscrita
Antón Santamarina	Investigador ad honorem
Xulio Sousa	Investigador adscrito
Francisco Xavier Varela Barreiro	Investigador adscrito

75

INVESTIGADORES PREDOUTORAIS

Vítor Míguez Rego

PERSOAL DE APOIO

Alba Agüete Cajiao	
Daniel Amarelo Montero	
José Antonio Cutrín Garabal	Informática
José Manuel Dopazo Entenza	
Lucía Doval Iglesias	
Noelia García Díaz	
Miguel García Fernández	
Clara Lago Caamaño	
Marta Negro Romero	
Mª Carmen Pérez González	
Nereida Prada Piñeiro	
David Rodríguez Lorenzo	
Reyes Rodríguez Rodríguez	
Irma Silva Hervella	
Miguel Anxo Solla Portela	Informática
José Manuel Vázquez Vázquez	Informática
Raquel Vila-Amado	
Florentina Xoubanova Montero	Biblioteca

PERSOAL DE ADMINISTRACIÓN E SERVIZOS

COLABORADORES EXTERNOS

Concepción Álvarez Pousa
Noemi Basanta Llanes
Xosé Carracedo Fraga
Xosé Henrique Costas González
Xavier Gómez Guinovart
Eduardo Louredo Rodríguez
Luz Méndez Fernández
Anik Nandi
Gonzalo Navaza Blanco
Antón Palacio Sánchez
Ricardo Pichel Gotérrez
José António Souto Cabo
Xosé Xove Ferreiro

BOLSEIROS DE COLABORACIÓN

Noelia García Díaz (Curso 2018-2019)

ALUMNADO EN PRÁCTICAS NO ILG

- Inmaculada Alonso Rodríguez (Grao en Lingua e Literatura Galegas) (curso 2018-2019).
- Henri Chaffot (Master Sciences du Langage: Francophonie, plurilinguisme et médiation interculturelle da Université Rennes 2) (curso 2018-2019).
- José Carlos Ximenes Rocha Júnior (Mestrado Erasmus Mundus en Lexicografía) (curso 2018-2019)
- Mariana Fernandes Barbosa (Mestrado Erasmus Mundus en Lexicografía) (curso 2019-2020)



Instituto da Lingua Galega
Universidade de Santiago de Compostela
Praza da Universidade, 4
15782 Santiago de Compostela (A Coruña)

ilgsec@usc.gal | <http://ilg.usc.gal>
Teléfonos +34 8818 12815 | +34 8818 12802 | Fax +34 81572270

